

الگوهای اساسی در هزینه‌های بهداشت و درمان*

فیلیپ ماسگرو، ریاض زرامدینی و گای کرین

ترجمهٔ امیرعباس فضائلی

چکیده

در این مقاله، حسابهای ملی بهداشت و درمان برای کشورهای عضو سازمان جهانی بهداشت^۱ تجزیه و تحلیل شده است. اطلاعات شامل انواع منابع تأمین مالی - پرداخت مستقیم از جیب مصرفکنندگان^۲، مشارکت بیمه‌های اجتماعی^۳، پرداخت از محل درامدهای عمومی دولت و بیمه‌های خصوصی داوطلبانه یا مبتنی بر شغل - است که بر اساس قابلیت اعتماد و کامل بودن آنها طبقبندی می‌شود.

سهم هزینه‌های بهداشت و درمان در تولید ناخالص داخلی^۴ کشورها گستره‌ای از حدود ۲ الی ۳ درصد برای کشورهای کم‌درامد (درامد سرانه کمتر از ۱۰۰۰ دلار) و تا حدود ۸ تا ۹ درصد برای کشورهای پردرامد (درامد سرانه بیش از ۷۵۰۰ دلار) را شامل می‌شود. پراکنده‌ی هزینه‌های بهداشت و درمان هم از نظر سهم و هم از نظر مقدار مطلق، به‌طور قابل توجهی در میان کشورهای کم‌درامد، بیشتر از کشورهای پردرامد است. کشورها و مردم فقیر که بیشترین نیاز را به حمایت‌های مالی در مقابل هزینه‌های فاجعه‌بار سلامتی دارند، از حداقل پوششهای بیمه‌ای به صورت پیش‌پرداخت یا تقسیم ریسک برخوردارند. به‌طوری که در سطوح درامدی پایین، هزینه‌هایی که به صورت مستقیم از جیب مصرفکنندگان پرداخت می‌شود،

* Basic Patterns in national health expenditure, Bulletin of the World Health Organization [2002: 80, 134, 142], by Philip Musgrave, Riadh Zeramdini and Guy Carrin

1. World Health Organization (WHO)   2. out-of-pocket spending

3. Social insurance contribution   4. gross domestic product (GDP)

به طور متوسط بالاست و ۲۰ تا ۸۰ درصد کل هزینه‌ها را به خود اختصاص می‌دهد. اما، در سطوح بالای درامدی، سهم این منبع در تأمین هزینه‌ها به سرعت کاهش یافته و پراکندگی مشاهدات ناچیز می‌شود. با این همه، رقم مطلق هزینه‌هایی که توسط مصرف‌کنندگان از جب پرداخت می‌شود همراه با زیادتر شدن درامد، افزایش می‌یابد. تأمین مالی از محل منابع عمومی که به صورت سهم هزینه‌های بهداشت و درمان عمومی در تولید ناخالص داخلی تعریف می‌شود، در سطوح بالای درامدی، سریعتر افزایش می‌یابد.

به این ترتیب، سهم بهداشت و درمان از مجموع هزینه‌های عمومی، با افزایش درامد از حدود ۵ تا ۶ درصد به حدود ۱۰ درصد افزایش می‌یابد. می‌توان ادعا کرد که در هر سطح معینی از خدمات، رابطه معکوسی میان نیاز به هزینه‌های بخش عمومی و کل نیازهای بهداشتی وجود دارد. در مورد هزینه‌های بخش عمومی، هیچ‌گونه همگرایی در نوع تأمین مالی -اینکه از محل درامد های عمومی صورت پذیرد یا از محل بیمه‌های اجتماعی - مشاهده نمی‌شود. همچنین بجز در چند کشور ثروتمند، سهم بیمه‌های خصوصی در تأمین مالی بخش درمان، چندان قابل توجه نیست.

اصطلاحات مهم: هزینه‌های بهداشتی، آمار، روندها، تأمین مالی، سازماندهی، بخش مراقبتهاي سلامت، مدلهاي خطii.

حوزه تحلیل

در این مقاله، هزینه‌های بهداشتی - درمانی ۱۹۱ عضو سازمان جهانی بهداشت و چگونگی تأمین مالی آن از طریق پرداخت مستقیم توسط مصرف‌کننده و پیش‌پرداختها که شامل مشارکت بیمه اجتماعی، درامد های عمومی دولت و بیمه‌های داوطلبانه و مرتبط با سطح درامد هستند، بررسی می‌شود. به منظور تجزیه و تحلیل کفايت هزینه‌ها و توزیع بار تأمین مالی بین منابع مختلف، از مقایسه ساده و تحلیلهای رگرسیونی بهره گرفته شده است. در اغلب مطالعات انجام شده به منظور بالا بردن تعداد مشاهدات و تحت پوشش قرار دادن گستره وسیعتری از درامدها، همه دولتهای عضورا در نظر می‌گیرند. همچنین، در برخی تحلیلهای نیز از اطلاعات مربوط به دولتهای یک منطقه خاص استفاده شده که نتایج آنها اگرچه همه جزئیات را به تفصیل دربر ندارد، لیکن منتشر می‌شود. منبع اصلی اطلاعات، مجموعه براوردهای حسابهای ملی بهداشت^۱ است که توسط سازمان

1. national health account

جهانی بهداشت ارائه شده و تا ۳۱ ماه می سال ۲۰۰۱ تجدیدنظر شده است. البته باید توجه داشت که به دلیل ملاحظات ناشی از تجدیدنظر در اطلاعات، ارقام همواره در همان سطوحی که قبلاً منتشر شده بودند باقی نمی‌مانند و ممکن است تغییر کنند. در این مقاله ارقام بیشتر مربوط به سال ۱۹۹۷ است البته ممکن است که گاه بر پایه اطلاعات سالهای بعد نیز برآورده شده باشد. بحث در مورد متابع اولیه اطلاعات یا روشهای تخمین، در مطالعات دیگری از سوی سایر محققان صورت گرفته است. به دلیل تفاوت زیادی که در کیفیت اطلاعات کشورهای مختلف وجود دارد، برآوردهای مقدماتی اطلاعاتی کشورها را برای سال ۱۹۹۷ می‌توان به سه گروه «اطلاعات کامل با سطح بالای قابلیت اعتماد»، «اطلاعات ناقص با سطح متوسط یا سطح بالایی از قابلیت اعتماد»^۱ و «اطلاعات ناقص با سطح قابلیت اعتماد پایین» تفکیک کرد.

در ابتدا و قبل از هر گونه تعديلی، تنها ۱۵ کشور در گروه سوم قرار می‌گیرند. طبقه‌بندی کشورها حتی پس از آنکه اطلاعات مربوط به آنها تعديل شده‌اند نیز تغییری نکرده است و بنابراین، اطلاعات مربوط به یک کشور به اندازه گروهی که در آن قرار دارد، قابل اتکا و خوب است. تعديل‌های صورت گرفته در اطلاعاتی که در اینجا استفاده شده‌اند، لزوماً اثر معنی‌داری در نتایج ندارند. در گزارش‌های تحلیلی همواره از این گروه‌بندی سه گانه اطلاعات^۲ استفاده می‌شود و تحلیلهای آماری آنها نیز بر این اساس ارائه می‌شود. در جدول شماره ۱ کشورها براساس منطقه‌بندی سازمان جهانی بهداشت و سطح درامد سرانه در قالب کشورهای با سطح درامد بسیار پایین (زیر ۱۰۰۰ دلار)، کم درامد (۱۰۰۰ تا ۲۲۰۰ دلار)، متوسط (۲۲۰۰ تا ۷۰۰۰) و درامد بالا (بیش از ۷۰۰۰ دلار) گروه‌بندی شده‌اند.^۳ همان‌طور که در جدول شماره ۲ نشان داده شده، سازمان جهانی بهداشت مناطق را بر اساس سطح مرگ و میر کوکان و بزرگ‌سالان طبقه‌بندی می‌کند. چون ممکن است بر اساس این طبقه‌بندی، تعداد بسیار کمی از کشورها در یک گروه قرار بگیرند، به طوری که تحلیلهای دقیق در این چارچوب مقدور نباشد، مطالعه حاضر بر پایه لحاظ کردن سهم بهداشت و درمان در تولید ناخالص داخلی به عنوان تابعی از تولید ناخالص داخلی سرانه^۴ آغاز می‌شود. برای تبیین بهتر روابط از همه مقادیر پولی، لگاریتم طبیعی^۵ گرفته شده است.

1. reliability

2. [www. who. int/bulletin](http://www.who.int/bulletin)

۳. نک: صص ۶۷-۷۸

4. gross domestic per capita

5. natural logarithm

ردیف	مناطق زمانی جهانی بهداشت	وضعیت مرگ و میر	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۲۲۰ دلار)	کمتر از ۱۰۰۰ کم (۱۰۰ تا ۲۰۰ دلار)	بالا (بیش از ۷۰۰ دلار)	جدول شماره ۲. گروه‌بندی کشورها بر حسب مناطق سازمان جهانی بهداشت، وضعیت مرگ و میر و تولید ناخالص داخلی سرانه	
۱	دفتر منطقی آفریقا	مردوگردی غلیل بالا بینی، بورکینافاسو، چاد، آنگولا، موریتانی، کینی، پیانو، ساداگامبار، کمودون، اکوتوریا، کیپ، کایپری، غنا، سورنی، سان‌تومه و پرزیبیس، سکال، توگو	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۲۲۰ دلار)	کمتر از ۱۰۰۰ کم (۱۰۰ تا ۲۰۰ دلار)	مادریون، سی‌جلس	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۷۰۰ دلار)	
۲	دفتر منطقی امریکا	مردوگردی غلیل کم کوکان بالا، بالان، غلیل بالا، بزرگ‌ترین، کنگو، جمهوری آفریقایی، سرکو، کوه، دلور، اوگاندا، سوانزی، ناصل، زمبابوه، آفریقای جنوبی، زمبابوه، آفریقا، آرژانتین، کانادا، امریکا، آرژانتین، سلیمان، کلیپیا، سربزیل، کانادا، امریکا، آرژانتین، سلیمان، آنتی‌گواهایارادوس، ال‌الادور، گراتادا، گوریان، باهاما، آنتی‌گواهایارادوس، دویسینک، هستورس، شیلی، کاتاراکا، مکریک، پاناما، جامائیکا، پاراگوئه، نت‌کیتس ونسوون، سنت‌لوئیس ونسووندا، سورنام، تربینداد، توگو، اورگون، مکالمه، پکارگونه	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۷۰۰ دلار)	کمتر از ۱۰۰۰ کم (۱۰۰ تا ۲۰۰ دلار)	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۷۰۰ دلار)	کوپا	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۷۰۰ دلار)
۳	دفتر منطقی آسیا	مردوگردی بالا	عائی	عائی	بزرگ‌ترین، اکوادور، بزرگ‌ترین، مکالمه، پکارگونه	کمتر از ۱۰۰۰ کم (کمتر از ۷۰۰ دلار)	

1. WHO Regional Office for Africa (AFRO) 2. WHO Regional Office for the Americas (AMRO)

ادامه جدول شماره ۲.

1. WHO Regional Office for Eastern Mediterranean (EMRO) 2. WHO Regional Office for Europe (EURO)

ادله جغرافی شماره ۲

ردیف	مناطق سازمان جهانی بهداشت	وضبط مرگ و میر (کوکان/ بالا)	جیلی کم (کمتر از ۱۰۰۰۰ دلار)	متوسط بالا (بیش از ۷۰۰۰ دلار)	گروه درآمدی بحسب برای ارزش قدرت خرید (تولید ناخالص داخلی سرانه)
۱	مردوگرد پایین	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	آرمنستان، آذربایجان، اندونزی، سریلانکا، تایلند، تاجیکستان، ازبکستان مالدیو
۲	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	بُرْنام، میانمار نمیان
۳	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	بُنگالادش، جمهوری جمهوری کنگره، هند، پاکستان
۴	مردوگرد غرب آسیا ^۱	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	استرالیا، بروئن، دارالسلام ^۲ , لائوس، لائون، نیوزیلند، تایلند، پالو، جمهوری کره
۵	مردوگرد غرب آسیا ^۲	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	چین، جمهوری کمک، فوجی، کامبوج، کریپانی، جمهوری جمهوری کنگره، سایر، سایر، پاپوآ، کیپ نو، نیپلین، جمهوری ساموا، توونیا و فواآو
۶	مردوگرد آسیا ^۳	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	مردوگرد بالا	جنگلر، مالٹا، میکرونزی، مقدونیان، تووالو و دنام

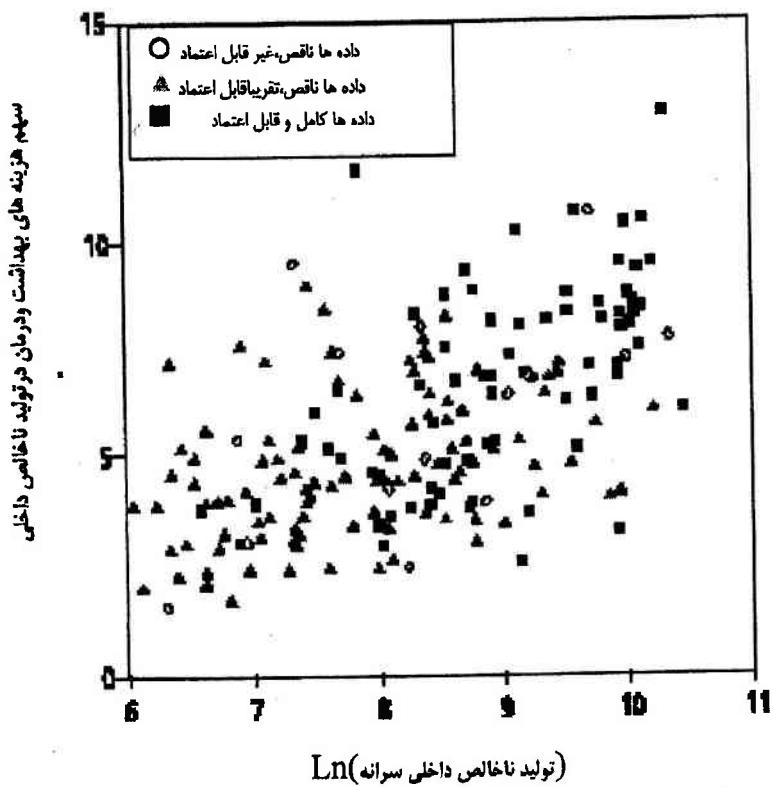
1. WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO)

الگوهای اساسی در هزینه‌های بهداشت و درمان

هزینه‌های بهداشت و درمان به عنوان درصد و تابعی از تولید ناخالص داخلی سرانه برای محدوده درامدی ۱۱ تا ۱۶ (یعنی ۴۰۰ تا ۶۰۰۰۰ دلار) در نمودار شماره ۱ نشان داده شده است.

نمودار ۱. سهم هزینه‌های بهداشت و درمان در تولید ناخالص داخلی

بر حسب تولید ناخالص داخلی سرانه (برای ۹۱ کشور)

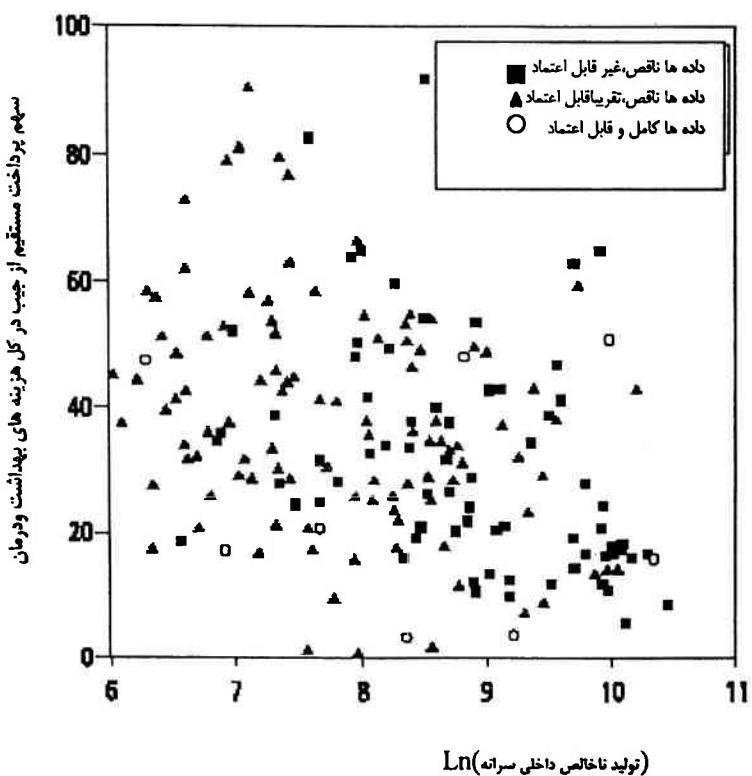

نمودارهای شماره ۲ تا ۴ محدوده درامدی یکسانی را نشان می‌دهند. در همه تحلیلهای توصیفی و آماری از شاخص سهم بخش‌های مختلف از هزینه‌های درمانی، درامدهای دولت، مجموع هزینه‌های عمومی یا دولت مرکزی استفاده می‌شود. انجام مقایسه در زمینه میزان هزینه‌های

بهداشتی - درمانی مورد نیاز، مستلزم بیان مقادیر بر حسب دلار است. بنابراین، در اینجا هم سرانه کل هزینه‌های بهداشتی - درمانی، هزینه‌های پرداخت شده از سوی مصرفکننده و کل هزینه‌های عمومی انجام شده بر اساس نرخ برابری دلاری قدرت خرید^۱ محاسبه و با درامد سرانه مقایسه می‌شود.

نمودار ۲. سهم پرداخت مستقیم از جیب در کل هزینه‌های بهداشت و درمان

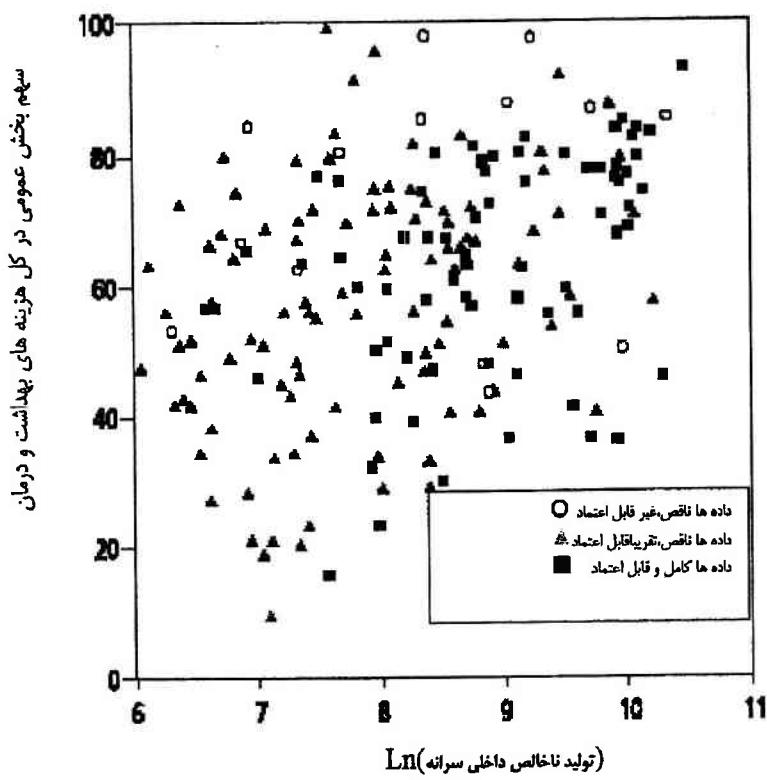
بر حسب تولید ناخالص داخلی سرانه (برای ۹۱ کشور)

۱. purchasing power parity dollars (PPP\$)

نمودار ۳. سهم بخش عمومی در کل هزینه‌های بهداشت و درمان

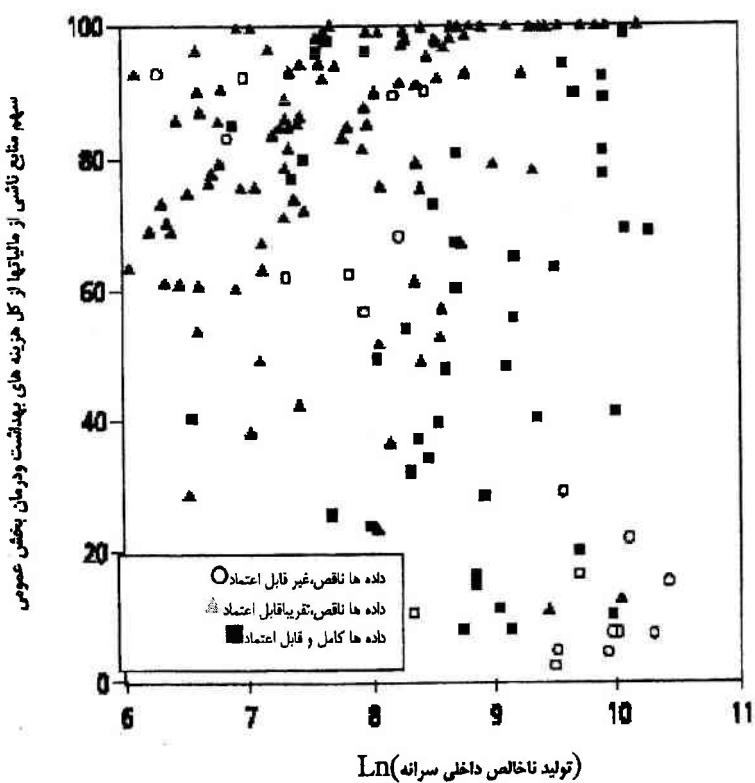
بر حسب تولید ناخالص داخلی سرانه (برای ۱۹۱ کشور)

کشورها برای بهداشت و درمان چقدر هزینه می‌کنند؟

شاخص سهم بهداشت و درمان از تولید ناخالص داخلی با افزایش درآمد، از ۲ درصد به ۹ درصد، افزایش می‌یابد (نمودار شماره ۱). تحلیل رگرسیونی بیانگر این است که مخارج بهداشتی - درمانی تا حدودی کالای لوکس محسوب می‌شود؛ ضریب رگرسیون در مورد تغییر درآمد زمانی که همه کشورها در نظر گرفته شوند، ۰/۱۰۹٪ و زمانی که ۷۲ کشوری که اطلاعات هزینه‌ای با قابلیت بالای اعتماد دارند در نظر گرفته شوند، ۰/۱۳۷٪ است. نتایج و آمارهای رگرسیونی به طور کامل برای هر سه گروه کشورها بر حسب قابلیت اعتماد به اطلاعات و برای مجموع ۱۹۱ کشور، در جدول شماره ۳

نمودار ۴. سهم منابع ناشی از مالیاتها از کل هزینه‌های بهداشت و درمان بخش عمومی
بر حسب تولید ناخالص داخلی سرانه (برای ۹۱ اکشور)

نشان داده شده است. در این رگرسیون و سایر رگرسیونها، ضرایب در مورد گروه کشورهایی که اطلاعات آنها قابلیت اعتماد بالاتری دارند، بزرگتر است. به هر حال، اختلاف بین ضرایب برآورده شده برای کل کشورها با کشورهایی که اطلاعاتی با قابلیت بالای اعتماد دارند، چندان معنی دار نبوده و هر دو ضریب معمولاً مخالف صفر است. خط رگرسیون برآش شده^۱ با درجه آزادی تنها زمانی که از اطلاعات با قابلیت اعتماد بسیار بالا استفاده می‌شود، بهبود می‌یابد. استفاده از

1. fit

اطلاعات با کیفیت پایینتر، با آنکه احتلال^۱ اضافی به سیستم وارد می‌کند، تغییر معنی داری در ضرایب ایجاد نمی‌کند. برای بررسی دقیق‌تر، بهتر است از خالص درامد سرانه در حداقل معیشت به جای سطح درامد معمولی، استفاده شود. اما، در این زمینه مطالعه خاصی تاکنون انجام نشده است. بیشتر کشورها، به حدی فقیر هستند (طبق جدول شماره ۲ حدود ۲۸ کشور، کمتر از ۱۰۰۰ دلار امریکا، درامد سالیانه دارند) که هزینه کردن تنها^۲ درصد کل درامد برای بهداشت و درمان، سهم زیادی از درامد سرانه مازاد بر حداقل معیشت^۳ آنها را به خود اختصاص می‌دهد.

سهم هزینه‌های بهداشتی -درمانی از کل درامدها، بین سطوح مختلف درامدی بسیار متفاوت است؛ انحراف معیار شاخص سهم مذکور، در گروههای با درامد خیلی پایین ۵٪^۴ و برای گروههای با درامد بالاتر، ۰٪^۵ تا ۱۹٪^۶ است. کشورهای آفریقایی که درامد آنها کمتر از ۲۵۰۰ دلار امریکاست، کمتر از ۳٪ تا ۶٪ درصد محصول ناخالص داخلی خود را به بهداشت و درمان اختصاص می‌دهند. این شاخص در مورد کشورهای قاره امریکا با سطح درامد ۱۰,۰۰۰ تا ۲۰,۰۰۰ دلار بین ۵٪ تا ۱۵٪ درصد یا برای همان محدوده درامدی در مناطق شرق مدیترانه ۳٪ تا ۶٪ درصد است. به نظر می‌رسد چنین استنباطی -که انحراف معیار شاخص مذکور در کشورهایی که از نظر سطح هزینه‌های درمان انعطاف‌پذیری کمتری دارند به اندازه همان کشورهایی است که سطح هزینه بالاتری دارند -در اینجا نیز همانند مطالعات مشابه دیده می‌شود.

شاخص «سهم تولید ناخالص داخلی» بر حسب مقادیر سرانه دلاری محاسبه می‌شود. از آنجا که شاخص قیمت مختص بهداشت و درمان در دست نیست، هزینه‌های بهداشت و درمان با همان نرخ‌های برابری برای ارزش قدرت خرید که درامدها نیز با آن تعدیل شده، به دلار امریکا تبدیل و بیان می‌شود. تفاوت نسبی (شاخص مذکور) در میان کشورهای فقیر شدیدتر است. به طوری که در کشورهای با درامد کمتر از ۵۰۰۰ دلار، تفاوت ۵٪ به ۱٪ است؛ اما نسبت فوق در میان کشورهای با درامد ۱۰,۰۰۰ تا ۲۰,۰۰۰ دلار، ۲٪ به ۱٪ است.

چون تفاوت در شکل یا شیب رابطه هزینه با درامد در میان مناطق چندان ملموس نیست، بنابراین نتایج بر حسب مناطق بیان نشده است. اگرچه در زمینه تأمین مالی بهداشت و درمان، تفاوت‌ها بیشتر است، این نکته، تأثیر سیستماتیکی بر کل مجموعه ندارد. در بیشتر کشورها، مجموع هزینه‌های بهداشتی و درمانی پایین است؛ کمتر از ۴۵ دلار سرانه سالیانه برای ۲۵ کشوری که درامد آنها زیر ۱۰۰۰ دلار است و کمتر از ۱۱۵ دلار در ۳۲ کشور دیگر که درامد آنها زیر ۲۰۰ دلار است.

1. noise

2. non - subsistence

در برخی کشورها، سطح هزینه بهداشت و درمان، حتی از میزان موردنیاز برای خریداری یک بسته خدمات هزینه اثربخش^۱ نیز کمتر است. طبق برآوردهای انجام شده، هزینه مذکور در سال ۱۹۹۳ در کشورهای خیلی فقیر برای هر نفر ۱۲ دلار و در کشورهای با درامد متوسط برای هر نفر ۲۲ دلار بوده است. این سطح هزینه‌ها حتی به صورت خوشبینانه نیز برای اطمینان یافتن از برخورداری همه مردم از یک «سطح قابل قبول» خدمات، کفايت نمی‌کند. در چارچوب مفهوم «هزینه اثربخشی»، منظور از «قابل قبول بودن»^۲، برخورداری از پوشش حمایتی در مقابل «هزینه‌های فاجعه‌بار»^۳ و سایر بحرانهاست. سطح نامناسب هزینه‌ها در این زمینه، که از سطح پایین هزینه‌های بهداشت و درمان ناشی می‌شود، باعث از دست رفتن رشد مطلوب اقتصادی می‌شود.

جدول شماره ۳. نتایج رگرسیون سهم بهداشت و درمان از تولید ناخالص داخلی روی تولید ناخالص داخلی سرانه

همه داده‌ها	کیفیت داده‌ها			آمارهای رگرسیونی
	خوب	متوسط تا خوب	پایین	
-۰/۰۳۵۳	-۰/۰۵۶۷	-۰/۰۰۲۰	-۰/۰۳۲۸	جزء ثابت
۰/۰۰۹۸	۰/۰۲۲۰	۰/۰۱۱۹	۰/۰۴۳۷	خطای استاندارد
-۰/۶۰۹۲	-۰/۰۵۰۹۰	-۰/۱۷۰۲	-۰/۰۷۴۸۴	اماره ^t
۰/۰۰۰۴	۰/۰۱۴۴	۰/۸۶۵۲	۰/۴۶۷۵	احتمال *
۰/۰۱۰۹	۰/۰۱۳۷	۰/۰۰۶۰	۰/۰۱۱۰	ضریب لگاریتم
۰/۰۰۱۲	۰/۰۰۲۵	۰/۰۰۱۵	۰/۰۰۵۱	طبیعی تولید ناخالص داخلی سرانه **
۰/۳۷۲۵	۰/۴۷۹۸	۰/۱۷۸۲	۰/۱۲۱۸	خطای استاندارد
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۱	۰/۰۵۶۳	اماره ^t
۰/۳۱۷۳	۰/۳۰۰۲	۰/۱۴۶۱	۰/۲۵۷۲	احتمال *
۰/۳۱۳۷	۰/۲۹۰۲	۰/۱۳۷۷	۰/۲۰۰۰	R _۲
۱۹۱	۷۲	۱۰۴	۱۵	R _۲ تعديل شده
Ln(GDPC) **				* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.

1. cost effective services

2. justification

3. catastrophic expens

پیش‌پرداخت^۱ یا پرداخت در زمانی که مراقبت مورد نیاز است

این تفاوت که هزینه‌های بهداشتی و درمانی به صورت نوعی پیش‌پرداخت یا به صورت پرداخت مستقیم مصرف‌کننده تأمین شوند، از نظر تأثیر بر سطح ریسک، میان تفاوت مهمی است. به منظور اجتناب از خطر «فقر» باید هزینه‌های بالا، توسط پیش‌پرداختهایی تأمین شوند که قبلاً وقتی نیازی به خدمات مراقبتی وجود نداشته، پرداخت شده‌اند. هر چه فرد فقیرتر باشد، هزینه‌های فاجعه‌بار در سطح پایین‌تری برای او اتفاق می‌افتد و بنابراین، در کشورهای فقیر، سهم پرداخت مستقیم، باید پایین‌تر باشد. اما، در کشورهای کمدرامد، سطح متوسط پرداخت مستقیم از جیب مصرف‌کننده، دقیقاً بر عکس آنچه ذکر شد، بالا و بشدت متغیر است (۲۰ تا ۸۰ درصد از کل هزینه‌های بهداشتی، نمودار شماره ۲). همان‌طور که درامد افزایش می‌یابد، محدوده تغییرات کمتر می‌شود. انحراف معیار استاندارد سهم پرداخت مستقیم از جیب در میان گروه‌های کمدرامد و پردرامد، از ۵/۱۶ تا ۵/۲۲ کاهش می‌یابد. به استثنای ۴ یا ۵ کشور که داده‌های آنها از قابلیت اطمینان بالایی برخوردار است، هرچه به سمت پایین شیب حرکت می‌کنیم، شکل توزیع شاخص سهم پرداخت از جیب مصرف‌کننده در کل هزینه‌های بهداشتی و درمانی به صورت مرزی نوک تیز درمی‌آید. چنین وضعیتی، به صورت جداگانه در جنوب و شمال آفریقا، امریکا و شرق مدیترانه مشاهده می‌شود. اما در اروپا، جایی که سهم پرداخت مستقیم از جیب مصرف‌کننده همواره کمتر از ۴۰ درصد است، چنین وضعیتی مشاهده نمی‌شود.

طبق تحلیلهای رگرسیونی ضریب تأثیر تغییرات درامد بر شاخص سهم هزینه‌های پرداخت شده از جیب مصرف‌کننده در کل هزینه‌های بهداشتی -درمانی برای کل کشورها ۵/۶۳۵- و برای کشورهایی که داده‌های آنها از قابلیت اعتماد بالایی برخوردار است، ۵/۸۶۲- است. علامت منفی هر دو ضریب از نظر آماری معنادار است (جدول شماره ۴). سهم کاهشی هزینه‌های پرداخت شده از جیب مصرف‌کنندگان، موجب تعديل مجموع هزینه‌های بهداشتی نمی‌شود، بلکه این هزینه‌ها به سرعت اما نه کاملاً متناسب با افزایش سطح درامد یا سطح کل هزینه‌ها، افزایش می‌یابند. در ادامه، سطح مطلق هزینه‌ها را بررسی می‌کنیم.

1. beforehand

جدول شماره ۴. نتایج رگرسیون سهم پرداخت مستقیم از جیب در هزینه‌های بخش سلامت
روی تولید ناخالص داخلی سرانه

همه داده‌ها	کیفیت داده‌ها			آمارهای رگرسیونی
	خوب	متوسط تا خوب	پایین	
۰/۸۶۶۴	۱/۰۷۸۱	۰/۸۰۶۶	۰/۰۵۷۳۵	جزء ثابت
۰/۰۹۲۶	۰/۱۹۳۸	۰/۱۳۵۵	۰/۰۳۰۹۰	خطای استاندارد
۹/۳۶۰۰	۵/۰۶۲۷	۵/۹۵۳۰	۱/۸۵۵۹	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۸۶۳	احتمال *
-۰/۰۶۳۵	-۰/۰۰۸۶۲	-۰/۰۰۵۵	-۰/۰۳۷۵	ضریب لگاریتم طبیعی تولید ناخالص داخلی سرانه
۰/۰۱۱۰	۰/۰۲۱۴	۰/۰۱۷۱	۰/۰۳۶۶	خطای استاندارد
۵/۷۴۹۴	-۴/۰۲۲۰	-۳/۰۰۵۹	-۱/۰۲۴۶	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۱۸	۰/۳۲۴۲	احتمال *
۰/۱۴۸۸	۰/۱۸۷۸	۰/۰۹۱۵	۰/۰۵۷۴۷	R۲
۰/۱۴۴۴	۰/۱۷۶۱	۰/۰۸۲۶	۰/۰۰۳۵	تعدیل شده R۲
۱۹۱	۷۲	۱۰۴	۱۵	تعداد داده‌ها

* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.

پایین بودن شاخص سهم پرداخت از جیب مصرف‌کنندگان در کل هزینه‌ها، زمانی که هزینه‌ها متناسب با ظرفیت پرداخت توزیع شده باشد، بیانگر سطح پایین‌تری از ریسک در تأمین مالی هزینه‌های بهداشت و درمان خانواده است. هر کس تنها کالاهای خدماتی که به صورت فردی استطاعت تهیه‌اش را دارد خریداری می‌کند.

همچنین وضعیت مخاطره‌آمیز تأمین مالی بر حسب درصدی از جمعیتی تعریف می‌شود که هزینه‌های آنها بیش از نصف هزینه‌های غیرخوارکی شان باشد، که البته شاخصی برای شناسایی هزینه‌های فاجعه‌بار است. طبق نتایج سرشماری سلامتی از ۲۱ کشور، نسبت مذکور معمولاً کمتر از ۵ درصد کل خانوارها بوده اما در تعداد محدودی نیز از ۱۰ درصد بیشتر است. بین

این شاخص و سطح درامد، ارتباطی وجود ندارد. البته، در بررسی مذکور که نمونه تا حدودی کوچک بوده و کشورهای پردرامد را شامل نشده، ارتباط واضحی نیز میان سطح هزینه‌های پرداخت شده از جیب مصرف‌کننده و میزان خانوارهایی که چنین هزینه‌هایی، سهم خیلی بالایی از مخارج آنها را شامل می‌شود، دیده نشده است. نتایج مقدماتی حاصل از بررسی‌های سازمان جهانی بهداشت بر روی نمونه‌ای که ۴۴ کشور را شامل شده و برخی از آنها از ۲۱ کشوری که در این مطالعه در نظر گرفته شده‌اند ثروتمندتر هستند، منجر به این نتیجه شده است که با افزایش درامد، شاخص سهم خانوارهای با هزینه فاجعه‌بار از کل خانوارها و سهم هزینه‌های فاجعه‌بار از کل هزینه‌ها، هر دو تا حدودی کاهش می‌یابند.

طرح‌های آمارگیری خانوار، معمولاً توضیحی در این زمینه که خانوار چگونه هزینه‌های فاجعه‌بار را پرداخت می‌کند، دربر ندارد. در هند، نیازهای بهداشتی، اغلب خانوارها را مجبور به فروش داراییها و استقراض می‌کند که این حتی در خانوارهای متعلق به دهکهای درامدی بالا نیز مشاهده می‌شود. تنها یک چهارم خانوارها می‌توانند از خدمات ضروری که هزینه‌هایی بیش از سطح درامد یا پس‌انداز جاری آنها دارند، بهره‌مند شوند و از دست دادن پس‌انداز، موجب آسیب‌پذیری خانوارها در مقابل سایر مخاطرات می‌شود. نتایج مشابهی نیز از آمارگیری انجام‌شده در ویتنام شمالی در سال ۱۹۹۵ حاصل شده است: تنها ۳۰ درصد از خانوارهای فقیر با تکیه بر پس‌انداز خود، توان پرداخت هزینه‌های خدمات بهداشتی را داشتند، در حالی که نزدیک به ۴۵ درصد مجبور بودند از هزینه‌های کالاهای اساسی (خوراک یا سوخت) بکاهند، قرض کنند یا حیوانات خود را بفروشند. اساسی‌ترین فایده توسعه نظام پیش‌پرداخت و محدود شدن پرداخت مستقیم از جیب، کاهش ریسک در دسترسی آسان‌تر به خدمات مورد نیاز است.

پیش‌پرداخت چگونه انجام می‌شود؟

چند سازوکار نه چندان متداول که سهم کمی در تأمین هزینه‌های سلامت ایفا می‌کنند وجود دارد. «کارت‌های سلامت» یکی از آنهاست که در زمینه نیازهای درمانی پیچیده، خریداران را در سطح معینی از مراقبتها محدود می‌کند. این مورد در برنامه کارت سلامت تایلند از سال ۱۹۸۳ به اجرا درآمد. در سال ۱۹۹۲، این برنامه به طرح بیمه درمانی داوطلبانه که بسته خدماتی وسیعتری را پوشش می‌داد تغییر کرد. علاوه بر مواردی که ذکر شد، سه روش پایه در تأمین مالی به صورت

«پیش‌پرداخت» عنوان می‌شود: بیمه خصوصی (داوطلبانه یا بر پایه استغال)، مشارکت‌های بیمه اجتماعی درمانی و مالیاتها (درامد عمومی).

تأمین مالی بخش سلامت از سوی بخش عمومی، نوعی پیش‌پرداخت محسوب می‌شود. هزینه‌های خصوصی نیز بین بیمه‌ها و پرداخت مستقیم از جیب توزیع می‌شود.

زمانی که بیمه خصوصی مانند وضعیت موجود در بیشتر کشورها و تقریباً همه کشورهای فقیر، بسیار کوچک و قابل اغماض باشد، پیش‌پرداخت و پرداخت مستقیم از جیب مصرف‌کننده معادل هزینه‌های بخش عمومی و خصوصی فرض می‌شود. بنابراین هزینه‌های بخش عمومی، مکمل پرداخت مستقیم از جیب مصرف‌کننده محسوب می‌شود. سهم هزینه‌های بخش عمومی در کل هزینه‌های بهداشت و درمان، در مورد کشورهایی که این شاخص برای آنها پایین‌تر است، خط مرزی یکسانی را ترسیم می‌کند (نمودار شماره ۳).

با افزایش درامد، شاخص سهم بخش عمومی در کل هزینه‌های بهداشتی و درمانی افزایش می‌یابد. ضریب افزایش در صورتی که همه کشورها در نظر گرفته شوند، معادل ۵۷۳٪ و زمانی که فقط کشورهایی که اطلاعات آنها از قابلیت اعتماد بالایی برخوردار است در نظر گرفته شوند، بالغ بر ۷۵۸٪ است (جدول شماره ۵). اروپا تنها منطقه‌ای است که در آن، سهم بخش عمومی همواره بیش از ۴۵ درصد و تقریباً حدود ۶۰ درصد بوده است و ارتباطی با سطح درامد ندارد. در نهایت، تفاوت نسبی در هزینه‌های بخش عمومی روند نزولی دارد و انحراف معیار استاندارد از ۲۲۸٪ در گروه کشورهای کم درامد به ۱۶٪ در کشورهای با درامد بالا کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر، این موضوع بیانگر کاهش اختلاف میان سهم پرداخت از جیب مصرف‌کنندگان در کل هزینه‌های بهداشتی است.

هزینه‌های بخش عمومی، هم مشارکت بیمه‌های اجتماعی درمانی (شیوه بیسمارکی) و هم درامدهای عمومی یا هزینه‌های تأمین شده از طریق مالیاتها (شیوه بوریج^۱) را دربر می‌گیرد. گروه دوم، از اهمیت بیشتری برخوردار بوده و در برخی اوقات، تنها روش تأمین مالی است (نمودار شماره ۴). کشورهایی که قسمت عمده‌ای از هزینه‌های بخش عمومی بهداشت و درمان در آنها از سوی تأمین اجتماعی انجام می‌شود، در اروپا متمرکند. در کشورهای با درامد بالا، هر دو مدل حمایتها مالی عمده‌ای را رائه می‌کنند و سهم عمده‌ای از کل هزینه‌های بهداشتی و درمانی را به خود اختصاص می‌دهند. در کشورهای کم درامد، اغلب هیچ کدام از روشهای بالا، حتی نصف کل

1. Beveridge

جدول شماره ۵. نتایج رگرسیون سهم بخش عمومی در هزینه‌های بهداشت و درمان روی
تولید ناخالص داخلی سرانه

همه داده‌ها	کیفیت داده‌ها			آمارهای رگرسیونی	
	خوب	متوسط تا خوب	پایین		
۰/۱۲۸۸	-۰/۰۶۰۵	۰/۱۱۵۰	۰/۴۳۲۹	جزء ثابت	
۰/۰۹۵۰	۰/۱۹۴۰	۰/۱۳۷۵	۰/۱۳۹۷	خطای استاندارد	
۱/۳۵۵۷	-۰/۳۱۲۳	۰/۸۳۶۸	۱/۳۵۳۹	اماره t	
۰/۱۷۶۸	۰/۷۵۰۷	۰/۴۰۴۷	۰/۱۹۸۸	احتمال *	
۰/۰۵۷۳	۰/۰۷۵۸	۰/۰۵۸۶	۰/۰۳۶۳	ضریب لگاریتم	
۰/۰۱۱۳	۰/۰۲۱۴	۰/۰۱۷۴	۰/۰۳۷۹	طبیعی تولید ناخالص داخلی سرانه	
۰/۰۵۲۴	۳/۵۳۱۰	۳/۳۶۱۱	۰/۹۵۹۸	خطای استاندارد	
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۱۱	۰/۰۳۵۴۶	اماره t	
۰/۱۱۹۰	۰/۱۵۱۱	۰/۰۹۹۷	۰/۰۶۶۲	۰/۰۰۵۶	R ₂
۰/۱۱۴۳	۰/۱۳۹۰	۰/۰۹۰۹	-۰/۰۰۵۶	۰/۰۰۰۰	R ₂ تعدیل شده
۱۹۱	۷۲	۱۰۴	۱۵		تعداد داده‌ها

* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.

هزینه‌ها را نیز پوشش نمی‌دهند. با افزایش درامدها، تفاوت در استفاده از روش بیمه‌های اجتماعی و روش درامدهای عمومی در تأمین مالی هزینه‌های بخش سلامت، در بین کشورها از بین نمی‌رود و نیووهای تأمین مالی، به سمت یک شکل واحد و یکسان حرکت نمی‌کند.

کشورهای با درامد بالا به طور عمده از یک یا چند روش در تأمین مالی بخش سلامت استفاده می‌کنند. اما در کشورهای کم درامدتر، بخشی از جمعیت توسط بیمه درمان اجتماعی و بخش دیگر توسط وزارت بهداشت که بیشتر از طریق درامد عمومی تأمین مالی می‌شود، تحت پوشش قرار می‌گیرند. در امریکای لاتین، روش‌های تأمین مالی متنوعی وجود دارد و مردم به طور رسمی توسط یکی از این روشها، تحت پوشش قرار می‌گیرند و خدمات یکسانی را که به شیوه‌های گوناگون تأمین

مالی شده است، مصرف می‌کنند. فقدان همگرایی و تفاوت در ترکیب منابع تأمین مالی، از دلایل تاریخی ناشی می‌شود و ارتباطی با سطح درامد کشورها ندارد. بحثهای قابل توجهی در این مورد صورت گرفته که آیا بیمه درمان اجتماعی بهتر است یا مالیات عمومی اما نمی‌توان صرفاً با استفاده از اطلاعات مالی به نتیجه‌ای در این مورد دست یافت. بخصوص زمانی که هزینه‌های بخش عمومی در هر دو روش در مجموع تنها بخش کوچکی از کل هزینه‌ها را تشکیل می‌دهد، نتیجه گیری در این مورد مشکل تر خواهد بود.

سومین شیوه اصلی پیش‌پرداخت که بیمه خصوصی است، به طور واقعی در بسیاری از کشورها وجود ندارد. تنها در ۴۷ کشور حدود ۵ درصد هزینه‌های بهداشتی و درمانی خصوصی از این طریق تأمین می‌شود و این به معنی سهمی پایین، حدود یک تا ۲ درصد در کل هزینه‌های بهداشتی است. نقش بیمه خصوصی که در مقایسه با هزینه‌های بخش عمومی، بیشتر کالای لوکس محسوب می‌شود، با بالا رفتن سطح درامد کشورها، افزایش می‌یابد. این موضوع امری کاملاً بدیهی است، چراکه در بسیاری از کشورها به علت سطح پایین درامدها مردم نمی‌توانند از چنین روشی برای حمایتهاشان مالی خود استفاده کنند به جز کسانی که توسط خدمات تأمین مالی شده از سوی بخش عمومی تحت پوشش قرار گرفته‌اند که ممکن است شامل یارانه‌های بخش عمومی به بیمه‌های خصوصی باشد، بسیاری از مردم بر تأمین مالی به صورت پرداخت از جیب مصرف‌کننده متکی هستند و با خطر هزینه‌های فاجعه‌بار مواجهند. حتی در کشورهایی که گروه بزرگی از مردم خواهان بهره‌مندی از بیمه خصوصی بوده‌اند، این نوع بیمه به علت مشکلاتی ذاتی در توزیع هزینه‌های پزشکی در بین مردم و ناظمینانی که هم در میان بیمه‌شدگان و هم در میان بیمه‌کنندگان وجود دارد، گسترش نیافته است. سهم بیمه‌ها در کل هزینه‌های بخش سلامت با توجه به رویکردهای مختلف تأمین مالی این بخش که از یک سو نظامهای کاملاً متکی بر پیش‌پرداختها (از قبیل آفریقای جنوبی و امریکا) و از سوی دیگر نظامهای تأمین مالی کاملاً عمومی (مانند کانادا، چند کشور اروپایی و امریکای لاتین) را شامل می‌شود، به طور چشمگیری تغییر می‌کند. اهمیت بیمه خصوصی، بستگی به آن دارد که پس از راه‌اندازی، یا بیشتر افراد به آن پیوندند و نظام بخش عمومی را ترک کنند (مانند هلند) یا اینکه نظام تأمین اجتماعی به طور مستقیم با بیمه گران خصوصی مشارکت کند (مانند شیلی). بخش عمدی از بیمه‌ها در برزیل و امریکا و بیشترین منابع تأمین مالی و هزینه‌های بهداشتی و درمانی بخش‌های رسمی سایر کشورها، مربوط به بیمه‌های خردیاری شده از سوی کارفرمایان برای کارگران است.

چه میزان از هزینه‌های بخش عمومی صرف سلامت می‌شود؟

هزینه‌های بخش عمومی در زمینه خدمات سلامت ممکن است در سطح پایینی قرار داشته باشد که می‌تواند ناشی از پایین بودن کل هزینه‌های بخش عمومی یا به دلیل سهم کم هزینه‌های بخش سلامت در کل هزینه‌های بخش عمومی باشد. نسبت هزینه‌های بهداشت بخش عمومی به هزینه‌های عمومی دولت به ندرت از ۲۵ درصد تجاوز می‌کند و برای بسیاری از کشورها که همه کشورهای آفریقایی و منطقه شرق مدیترانه را نیز شامل می‌شود، کمتر از ۱۰ درصد است. با افزایش سطح درامد کشورها، سهم بهداشت و درمان در هزینه‌های بخش عمومی نیز افزایش می‌یابد و تقریباً از ۵ درصد به ۱۰ درصد می‌رسد. ضریب درامد در مورد کل کشورها ۰/۰۱۵۹ و برای کشورهایی که داده‌های آنها قابلیت اعتماد بیشتری دارد، ۰/۰۱۶۱ است (جدول شماره ۶). انحراف معیار استاندارد از ۰/۰۴۳۸ تا ۰/۰۴۵ متفاوت بوده، میزان پراکندگی حول میانگین برای هر چهار گروه درامدی تقریباً یکسان است.

جدول شماره ۶ نتایج رگرسیون سهم بهداشت و درمان از کل هزینه‌های بخش عمومی روی تولید ناخالص داخلی سرانه

همه داده‌ها	کیفیت داده‌ها			آمارهای رگرسیونی
	خوب	متوسط تا خوب	پایین	
۰/۰۲۸۳	۰/۰۲۹۱	۰/۰۰۱۹	۰/۰۹۵۲	جزء ثابت
۰/۰۲۱۶	۰/۰۴۷۱	۰/۰۳۰۲	۰/۰۹۰۴	خطای استاندارد
۱/۳۱۱۱	۰/۶۱۸۳	۰/۰۶۳۰	۱/۰۵۳۵	اماره t
۰/۱۹۱۴	۰/۰۵۲۸۴	۰/۰۴۹۹	۰/۳۱۱۳	احتمال *
۰/۰۱۵۹	۰/۰۱۶۱	۰/۰۱۲۳	۰/۰۲۴۰	ضریب لگاریتم طبیعی تولید ناخالص داخلی سرانه
۰/۰۰۲۶	۰/۰۰۰۵۲	۰/۰۰۳۸	۰/۰۱۰۷	خطای استاندارد
۶/۱۴۸۳	۳/۱۰۶۴	۳/۱۹۸۱	۲/۲۴۲۷	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۲۷	۰/۰۰۰۱۸	۰/۰۴۳۰	احتمال *
۰/۱۶۶۷	۰/۱۲۱۱	۰/۰۹۱۱	۰/۲۷۸۹	R _۲
۰/۱۶۲۲	۰/۱۰۸۵	۰/۰۸۲۲	۰/۲۲۳۵	R _۲ تعدیل شده
۱۹۱	۷۲	۱۰۴	۱۰	تعداد داده‌ها

* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.

صندوق بین‌المللی پول، چنین روابطی را با استفاده از نسبت هزینه‌های دولت مرکزی به تولید ناخالص داخلی و سهم پرداختهای سلامتی، آموزشی، دفاعی و بهره محاسبه می‌کند. چنین محاسباتی در کشورهایی از قبیل چین، برزیل و هند که عمدۀ هزینه‌ها از طریق نهادهای زیرمجموعه دولت صورت می‌گیرد، با ابروادهای سازمان جهانی بهداشت در مورد حسابهای ملی سلامت، هماهنگی ندارد. میانگین سهمی از تولید ناخالص داخلی که توسط دولت مرکزی هزینه می‌شود، با حرکت از کشورهای کم‌درآمد به سوی کشورهای با درآمد متوسط، رشدی بسیار جزئی (از ۲۴ درصد به ۲۹ درصد) دارد و با کمی افزایش در کشورهای پردرآمد، بالغ بر ۳۲ درصد می‌شود. در کشورهای با درآمد پایین و همچنین در میان کشورهای هم‌گروه از نظر نرخ مرگ و میر، تفاوتها حتی به میزان ^{3} به ۱ نیز می‌رسد.

ناتوانی بخش عمومی در تصاحب بیشتر درآمد، اگرچه در حالت کلی توجیهی برای پایین بودن هزینه‌های سلامت نیست، می‌تواند به شناخت این موضوع کمک کند که چرا دولتهای مرکزی کشورهایی همچون السالوادور، چین و امارات متحده عربی سهم کمتری از هزینه‌های بهداشت را دارا هستند. سطح هزینه‌های بهداشتی در چین، وقتی که به جای هزینه‌های دولت مرکزی، کل هزینه‌های عمومی دولت در نظر گرفته شود، بسیار بیشتر خواهد بود. در کشورهایی که سطح بالای درآمد و میزان پایین مرگ و میر را دارا هستند، سهم هزینه‌های بخش عمومی از تولید ناخالص داخلی تا حدودی همگراست، اما این همگرایی در مورد بخش سلامت بسیار کمتر است. ارتباط میان این جزء از تولید ناخالص داخلی (یعنی سهم هزینه‌های بخش عمومی و سهم هزینه‌های بهداشت و درمان از تولید ناخالص داخلی) همان‌طور که سهم دولت در کل اقتصاد افزایش می‌یابد بیشتر می‌شود. این نکته توضیح‌دهنده علت افزایش دامنه تفاوتها در سهم بخش سلامت از تولید ناخالص داخلی در کشورهای دارای درآمد بالا است.

خلاصه یافته‌ها

تجزیه و تحلیل حسابهای ملی سلامت به نتایج غیرقابل انتظار یارو شنگرانه‌ای فراتر از آنچه مربوط به سهم‌ها می‌شود، نمی‌انجامد. بررسی مقادیر دلاری، میین این است که هزینه‌های پرداخت شده از جیب، کل هزینه‌های بخش سلامت و مجموع هزینه‌های بخش عمومی، با افزایش درآمد، افزایش یافته است. کششهای لگاریتمی محاسبه شده در ارتباط با سه شاخص مذکور زمانی که همه کشورها

الگوهای اساسی در هزینه‌های بهداشت و درمان

جدول شماره ۷. نتایج رگرسیون سرانه پرداخت مستقیم از جیب روی تولیدناخالص داخلی سرانه

کیفیت داده‌ها				آمارهای رگرسیونی
همه داده‌ها	خوب	متوسط تاخوب	پایین	
-۴/۰۴۰۵	-۳/۱۲۶۴	-۳/۹۰۶۲	-۴/۸۹۹۶	جزء ثابت
۰/۳۷۳۸	۰/۶۴۹۵	۰/۵۶۴۳	۱/۷۵۳۰	خطای استاندارد
-۱۰/۸۰۹۴	-۴/۸۱۲۹	-۵/۹۲۱۳	-۲/۷۹۵۰	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۱۵۲	احتمال *
۰/۹۷۳۳	۰/۸۸۳۹	۰/۹۵۲۹	۱/۰۳۳۰	ضریب لگاریتم طبیعی تولیدناخالص داخلی سرانه
۰/۰۴۴۶	۰/۰۷۱۸	۰/۰۷۱۵	۰/۲۰۷۸	خطای استاندارد
۲۱/۸۲۷۰	۱۲/۲۹۶۷	۱۳/۳۱۳۵	۴/۹۷۴۶	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۳	احتمال *
۰/۷۱۷۰	۰/۶۸۳۵	۰/۶۳۷۰	۰/۶۵۵۳	R ₂
۰/۷۱۵۵	۰/۶۷۹۰	۰/۶۳۳۴	۰/۶۲۸۸	R ₂ تعديل شده
۱۹۰	۷۲	۱۰۳	۱۵	تعداد داده‌ها
* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.				

لحاظ می‌شوند، به ترتیب ۰/۰۹۷۳۳، ۰/۰۵۰۵۲، ۰/۱۴۳۱ و ۰/۱۲۰۵۲ است (جداول ۷ تا ۹). وقتی فقط کشورهایی که داده‌های آنها قابلیت اعتماد بالای دارند در نظر گرفته شوند، ضرایب براور دشده به ترتیب ۰/۰۸۸۳۹، ۰/۱۹۴۴ و ۰/۱۲۲۲۳ است. چنین کششهایی به این معنی است که هرچه کشورها ثروتمندتر می‌شوند، سهم پرداخت مستقیم از جیب در تولید ناخالص داخلی آنها به تدریج کاهش می‌یابد و سهم این نوع هزینه‌ها در سطوح درامد بالاتر از سطح معاش روندی نزولی دارد و بار تحمیل شده ناشی از آن کمتر است. در مقابل، هم هزینه‌های سلامت و هم هزینه‌های بخش عمومی هر دو، با افزایش درامد، افزایش می‌یابند.

اجزاء مختلف مربوط به هزینه‌های سلامت را به دو گروه می‌توان طبقه‌بندی کرد: برخی با افزایش درامد، به سمت الگویی مشابه حرکت نمی‌کنند، در صورتی که سایرین، با افزایش سطح

**جدول شماره ۸. نتایج رگرسیون سرانه کل هزینه‌های بهداشت و درمان بر روی
تولید ناخالص داخلی سرانه**

همه‌داده‌ها	کیفیت داده‌ها			آماره‌ای رگرسیونی
	خوب	متوسط تا خوب	پایین	
-۴/۶۹۵۸	-۴/۷۸۸۱	-۴/۱۷۳۹	-۵/۲۸۴۳	جزء ثابت
۰/۱۹۰۹	۰/۳۸۶۰	۰/۲۶۷۴	۰/۸۵۴۶	خطای استاندارد
-۲۴/۶۰۲۶	-۱۲/۴۰۱۴	-۱۵/۶۰۷۷	-۶/۱۸۳۲	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	احتمال *
۱/۲۰۵۲	۱/۲۲۲۳	۱/۱۳۳۰	۱/۲۷۴۸	ضریب لگاریتم طبیعی تولید ناخالص داخلی سرانه
۰/۰۲۲۸	۰/۰۴۲۷	۰/۰۳۳۹	۰/۱۰۱۳	خطای استاندارد
۵۲/۹۱۷۱	۲۸/۶۰۹۸	۳۳/۴۱۱۸	۱۲/۵۸۳۹	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	احتمال *
۰/۹۳۶۸	۰/۹۲۱۲	۰/۹۱۶۲	۰/۹۲۴۱	R ₂
۰/۹۳۶۴	۰/۹۲۰۰	۰/۹۱۵۴	۰/۹۱۸۲	تعدیل شده R ₂
۱۹۱	۷۲	۱۰۴	۱۵	تعداد داده‌ها

* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.

درامد، به وضوح به سمت الگویی یکسان حرکت می‌کند. گروه نخست، عبارتند از: سهمی از تولید ناخالص داخلی که صرف هزینه‌های سلامت می‌شود، سهمی از هزینه‌های بخش عمومی که توسط درامدهای عمومی و نه تأمین اجتماعی تأمین می‌شود و سهم بخش سلامت از کل مخارج دولت. این شاخص‌ها در کشورهای مختلف یا فاقد هرگونه نظام مندی است یا نظام مندی ضعیفی دارد. با افزایش سطح درامدها، نوعی همگرایی را در میانگین سهم بخش عمومی (افزایشی) و سهم پرداخت از جیب مصرف‌کننده (کاهشی) از تولید ناخالص داخلی می‌توان مشاهده کرد. حتی برای تفاوت‌هایی که در یک سطح درامد معین وجود دارد نیز الگوهای همسان‌تری مشاهده می‌شود. با افزایش سطح درامدها، تفاوت‌های نسبی در هزینه‌های بخش سلامت کمتر شده و سهم بخش عمومی

جدول شماره ۹. نتایج رگرسیون سهم بخش عمومی در هزینه‌های بهداشت و درمان روی تولید ناخالص داخلی سرانه

کیفیت داده‌ها				آمارهای رگرسیونی
همه داده‌ها	خوب	متوسط تا خوب	پایین	
-۲/۳۷۶۹	-۲/۸۴۳۳	-۲/۱۶۴۳	-۱/۴۹۵۷	جزء ثابت
۰/۲۰۸۱	۰/۳۵۹۰	۰/۳۱۸۹	۰/۸۴۹۶	خطای استاندارد
-۱۱/۴۲۱۶	-۷/۹۲۰۲	-۶/۷۸۵۷	-۱/۷۶۰۳	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۱۰۱۸	احتمال *
۱/۱۴۳۱	۱/۱۹۴۴	۱/۱۱۱۵	۱/۰۶۸۸	ضریب لگاریتم طبیعی تولید ناخالص داخلی سرانه
۰/۰۲۴۸	۰/۰۳۹۷	۰/۰۴۰۴	۰/۱۰۰۷	خطای استاندارد
۴۶/۰۳۴۱	۳۰/۰۶۶۷	۲۷/۴۸۲۳	۱۰/۶۱۲۰	اماره t
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	احتمال *
۰/۹۱۸۱	۰/۹۲۸۱	۰/۸۸۱۰	۰/۸۹۶۵	R۲
۰/۹۱۷۷	۰/۹۲۷۱	۰/۸۷۹۸	۰/۸۸۸۵	R۲ تعدیل شده
۱۹۱	۷۲	۱۰۴	۱۵	تعداد داده‌ها

* احتمال اینکه مقدار واقعی ضریب صفر باشد.

به طور یکنواختی افزایش و سهم هزینه‌های مستقیم پرداخت شده از جیب به طور یکنواختی کاهش می‌یابد. افزایش نقش ساز و کار پیش‌پرداخت که بیشتر توسط بخش عمومی صورت می‌گیرد، امکان کاهش چشمگیر پرداخت مستقیم از جیب مصرف‌کننده را فراهم می‌سازد. این موضوع از یک سو باعث کاهش مخاطرات مالی فاجعه‌بار برای خانوارها می‌شود و از سوی دیگر، منجر به اجتناب از شکست بازار^۱ که عدم کارایی بیمه‌های خصوصی را در پی دارد، خواهد شد، زیرا اگر حق بیمه با سطح مخاطرات متناسب باشد، کسانی که نیاز بیشتری به خدمات درمانی دارند، توان کمتری در تقاضای این خدمات خواهند داشت. نتیجه اینکه:

1. market failure

– در بسیاری از کشورهای فقیر مجموع هزینه‌های بهداشتی - درمانی حتی در مقایسه با هزینه لازم برای یک بسته مداخلات ساده درمانی، بسیار پایین است.

– هزینه مستقیم پرداخت شده توسط مصرف‌کننده، هنوز هم برای درصدی از خانوارها جنبه فاجعه‌آمیز دارد. حتی اگر مصرف‌کنندگان مایل باشند قیمت خدمات با کیفیت بالاتر را پردازند، فقراء، قادر به پرداخت سطوح هزینه‌ای بالا نیستند و دسترسی آنها به خدمات درمانی مورد نیاز، مستلزم اجرای سیاستهای حمایتی از سوی دولت می‌باشد.

– ساز و کارهای مبتنی بر پیش‌پرداخت بیمه درمانی تنها به کشورهای ثروتمند و کشورهایی که کارکنان رسمی دارند، محدود می‌شود. کشورهای فقیر تنها با کمک یارانه‌های بخش عمومی می‌توانند از پوشش بیمه‌ای قابل قبولی بهره‌مند شوند.

چنین نتایجی و نیاز به ارائه کالاهای عمومی و خدماتی که اثرهای خارجی^۱ گسترده‌ای دارند و بازارهای خصوصی قادر به ارائه آنها در سطح مناسب نیستند، اهمیت هزینه‌های عمومی بهداشت و درمان را بویژه در کشورهای فقیر، متذکر می‌شوند. به هر حال، اینها کشورهایی هستند که هزینه‌های بخش سلامت، کمترین وابستگی را با بخش عمومی آنها دارد. به نظر می‌رسد آنچه در واقعیت به وقوع می‌پیوندد و وجود دارد، با آنچه باید وجود داشته باشد، در تضاد و تناقض است.

نیازها در مقابل هزینه‌های واقعی

معiar یکسانی که تعیین کند هر کشوری چه میزان باید برای بهداشت و درمان هزینه کند، وجود ندارد. زیرا در مورد نوع خدماتی که هزینه آنها باید برای شهروندان پرداخت شود، دیدگاه مشترکی وجود ندارد و بسته‌های خدماتی مختلف نیز مخصوص هزینه‌های متفاوتی هستند. بویژه، تشخیص اینکه مشارکت داوطلبانه بخش خصوصی در هزینه‌های درمانی باید تا چه میزان باشد، مشکل است زیرا افراد نه تنها از نظر نوع نیازهایشان، بلکه در سلیقه‌ها و میزان ریسک‌گیریزی^۲ نیز متفاوتند. با این همه، اگر بسته معینی از خدماتی که پایین‌ترین سطح هزینه‌ها را دارد، در یک کشور و برای همه جمیعت ارائه شود، هزینه‌ها را حداقل می‌کند. کشوری که خود را ملزم به ارائه این بسته مفروض خدمات می‌کند، مجبور است حداقل هزینه‌ها را بپردازد (از آنجاکه روش تأمین مالی بخش سلامت، اثر مهمی بر سطح هزینه‌ها دارد؛ این کشور ممکن است برای یک بسته خدمات معین،

1. externalities

2. risk aversion

هزینه‌های بالاتری را نیز پردازند). هزینه یک بسته خدمات به خصوصیات کشور که سطح درامد آن را نیز شامل می‌شود، بستگی دارد. در کشورهای با درامد بالا که عوامل تولید گرانتر هستند، ممکن است بسته خدمات نیز هزینه بالاتری داشته باشد. اما در کشورهای فقیر نیز ممکن است به علت پراکندگی جمعیت، هزینه دسترسی به این خدمات بالا باشد. میزان پایین ورود به مدرسه و وضعیت بد سلامت نیز ممکن است هزینه‌های بیشتری ایجاد کند. بنابراین، احتمال دارد هزینه خدمات موجود در یک بسته، وقتی درامد سرانه افزایش می‌یابد، کاهش پیدا کند یا ثابت بماند.

علی‌رغم وجود ارتباط میان سطح درامد و نیاز به خدمات پیش‌بینی شده در بسته مفروض، وابستگی به هزینه‌های بخش عمومی به عنوان تأمین‌کننده بخشی از کل نیازها با افزایش درامد، کاهش می‌یابد. چنین روندی به دلیل کاهش سطح مطلق هزینه‌های بخش عمومی و یا افزایش تدریجی ثروتمندان کشور رخ می‌دهد. به این ترتیب، به خاطر اینکه پرداخت مستقیم از جیب، فشار کمتری بر افراد وارد می‌کند، آنها می‌توانند پرداختهای خصوصی خود را برای خرید خدمات افزایش دهند یا از پوشش بیشتر بیمه‌ای بهره‌مند شوند. یعنی افراد هزینه‌های بخش خصوصی خود را (به صورت پرداخت مستقیم از جیب) برای خرید این خدمات، افزایش می‌دهند یا از پوشش بیشتر بیمه‌ای بهره‌مند می‌شوند و به عبارت دیگر، هزینه‌های بخش خصوصی، جانشین حجم بیشتری از هزینه‌های بخش عمومی خواهد شد.

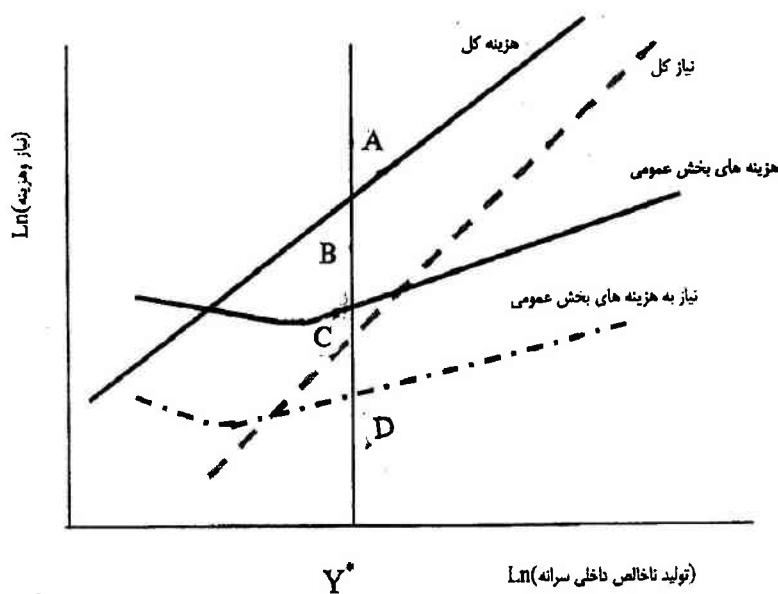
ارتباط بین کلیه هزینه‌های بهداشت و درمان و هزینه‌های تحقق یافته بخش عمومی دقیقاً عکس ارتباط بین سطوح هزینه‌ای مورد نیاز این دو (آنچه باید باشد) است؛ با افزایش سطح درامد، اختلاف بین آن دو (کل هزینه‌های بهداشت و درمان و هزینه‌های تحقق یافته بخش عمومی) نیز کاهش می‌یابد. شکاف بین نیازها و هزینه‌های واقعی بخش عمومی در هر نقطه‌ای بیش از شکاف بین کل نیازها و کل هزینه‌های بخش است (نمودار شماره ۵).

در کشوری با تولید ناخالص داخلی سرانه در سطح Y ، برای اینکه همه افراد بتوانند از بسته خدمات مفروض بهره‌مند شوند، به اندازه کافی پول وجود ندارد و شکافی به اندازه $A-B$ به وجود می‌آید، اما شکاف در مورد بخش عمومی یعنی $C-D$ به طور چشمگیری بزرگتر است. حتی اگر شکاف (هزینه و نیازها) کل ازین برود، هنوز هم ممکن است در هزینه‌های عمومی کسری وجود داشته باشد. بخشی از جمعیت از خدمات بهره‌مند نمی‌شوند و هزینه‌های بیشتری صرف خریداری مداخلات درمانی دیگر می‌شود که به طور مساوی توزیع نمی‌شود. این یافته‌ها، میبن این است که

چالش اصلی در کشورهای فقیرتر، صرفاً افزایش هزینه‌های بخش سلامت نیست و عادلانه‌تر هزینه کردن از طریق توسعه ساز و کار پیش‌پرداخت بخصوص در مورد هزینه‌های بالقوه فاجعه‌آمیز توسط منابع بخش عمومی نیز مهم است. کشورهای ثروتمند اگرچه از نظر الگوی تأمین مالی از شیوه یا ساختار سازمانی همچکل برخوردار نیستند، از این جهت به یکدیگر شباهت دارند که سطح بالایی از پوشش را در مقابل مخاطرات مالی به وسیله ساز و کارهای پیش‌پرداخت فراهم آورده‌اند.

نمودار شماره ۵. نیازهای فرضی و هزینه‌های عینی یک بسته خدمات سلامت

بر حسب تولید ناخالص داخلی سرانه کشورها

** مادل GDP شکاف میان نیاز کل و هزینه در سطح A-B
*** مادل GDP شکاف میان نیاز بخش عمومی و هزینه های آن در سطح C-D

الگوهای اساسی در محاسبه بودجه سلامت در سرهان

ردیف	کشور	هزینه‌های سلامت ^۱		
		هزینه‌های سلامت بخش عمومی ^۲	هزینه‌های سلامت بخش خصوصی ^۳	هزینه‌ای کل ^۴
۱	آذربایجان	۴۶	۵۸	۱۰۴
۲	آذربایجان	۵۷۶	۹۵۵	۱۵۳۱
۳	آذربایجان	۳۶۴	۷۷۰	۱۰۳۴
۴	آذربایجان	۲۵	۱۳	۳۸
۵	آذربایجان	۱۰۷	۱۰۷	۲۱۴
۶	آذربایجان	۱۰۷	۱۰۷	۲۱۴
۷	آذربایجان	۱۰۷	۱۰۷	۲۱۴
۸	آذربایجان	۱۰۷	۱۰۷	۲۱۴

جدول شماره ۱. حسابهای ملی سلامت که برای ۱۹۹۷ معاویه و در ۳۱ دی ۱۳۰۱ مورد تجدیدنظر قرار گرفته‌اند.

1. total health expenditure (THE)
2. public health expenditure (PHE)
3. private health expenditure (PVTHE/THF)
4. general government expenditure(PHE/GGE)
5. social security/total health expenditure (SocSec/THE)
6. general revenue (tax funded)/ public health expenditure(GenRev/PHE)
7. external resources/public health expenditure (ExtRes/PHE)
8. private insurance/private health expenditure (OOPS/PVTH)
9. out of pocket spending/private health expenditure (OOPS/PVTH)

ادامه جدول شماره ۱.

۱۰۰	۰	۱۰۰	۰	۱۵	۰	۳۷۶,۱	۶۲۶,۹	۵,۵	۱۸۸	۳۲۰	۵۰۸	۸	آشکر و بارودا
۱۰۰	۰	۱۵,۲	۸۴,۸	۱۱۰,۴	۱۲۱	۴۶,۶	۸۶,۶	۹,۲	۲۰۹	۱۱۲۸	۱۰۸۷	۹	آمندرا
۱۰۰	۰	۱۰,۵	۸۹,۱	۹۰,۱	۰	۵۲,۱	۴۷,۹	۴,۱	۲۲	۳۰	۶۲	۱۰	آنگولا
۹۲,۴	۱۰,۶	۲,۱	۹۰,۱	۴۰,۸	۷	۴۹,۲	۵۰,۸	۳,۲	۳۹	۹۱	۱۲	۱۱	اکادور
۵۰,۸	۳۷	۰	۴۰,۵	۱۱,۲	۱۱,۲	۲۸,۴	۷۱,۴	۸	۳۶	۱۱۲۹	۱۸۱۶	۱۲	اندیش
۸۷,۶	۰	۱۲,۱	۸۵,۹	۸۱	۰	۵۰,۳	۴۱,۴	۴,۲	۱۵	۱۲	۲۹	۱۳	آنتوئر
۵۷,۷	۰	۹۷,۸	۹۷,۸	۱۳,۴	۰	۲۹,۷	۷۰,۳	۷,۱	۵۲	۵۰	۲۸۵	۱۴	اردن
۱۰۰	۰	۷,۹	۹۲,۱	۱۲,۲	۰	۵۸,۵	۴۱,۵	۷,۸	۹۲	۶۷	۶۰	۱۵	ارمنستان
۷۵,۷	۵۰,۲	۰	۴۰,۷	۱۱,۱	۱۱,۱	۵۰,۱	۴۰,۱	۱,۰	۱۸۳	۴۲۴	۶۲۲	۱۶	اوگوئه
۱۰۰	۰	۱۶,۱	۸۵,۱	۵,۳	۰	۳۶,۲	۳۶,۲	۴,۴	۱۴	۲۸	۴۲	۱۷	اوپنده
۱۰۰	۰	۹۹,۴	۹۹,۴	۱۱,۳	۰	۱۷,۱	۸۲,۹	۴,۳	۱۶	۷۸	۹۴	۱۸	ازبکستان
۷۶,۵	۲۲,۴	۰	۸۹,۱	۱۰,۹	۱۰,۹	۱۳,۰	۲۳,۵	۷	۲۱۰	۸۷۹	۱۱۶۲	۱۹	ایسلیندا
۵۰,۷	۲۰,۶	۰	۱۰۰	۰	۱۶,۲	۳۱,۸	۳۱,۸	۳,۲	۳۰۹	۱۲۰۹	۱۱۱۷	۲۰	اسرالیا
۷۵,۱	۰	۰,۱	۹۹,۹	۰	۰	۱۲,۶	۷۸,۶	۸,۲	۸۲	۴۷	۳۷۹	۲۱	اسونی
۹۰,۱	۰	۰	۱۰۰	۰	۱۲,۵	۱۲,۵	۱۲,۵	۰	۷۰,۳	۲۱۷	۱۰۱۱	۲۲	اسریل
۱۰۰	۰	۰	۷,۲	۹۲,۸	۱۲,۴	۲۰,۲	۷۶,۸	۷,۸	۱۴۹	۵۷۶	۵۷۶	۲۳	سلوواکی
۵۱,۹	۴۸,۱	۰	۲,۷	۴۵,۳	۴۵,۳	۲۰,۷	۷۶,۳	۸,۱	۱۳۲	۹۸۱	۹۸۱	۲۴	سلوونی

ادامه جدول شماره ۱.

۱۰۰	۰	۷,۵	۹۲,۵	۰	۳,۶	۷۷,۴	۵۷,۶	۱,۳	۴	۷	۱۰۰	۱۹۰	۲۵
۱۰۰	۰	۰	۱۱۳,۳	۹۷,۷	۱۱,۳	۲۰,۲	۷۹,۸	۴	۳۹	۰	۰	۱۹۰	۲۶
۹۷,۱	۲,۷	۳,۱	۵۷,۶	۴۱,۳	۲۱,۳	۲۱,۳	۸۷,۷	۸,۱	۱۹۰	۱۲۷	۳۲۸	۲۷	
۹۰,۹	۱۹,۱	۰	۱۰۰	۰	۰	۲۰,۷	۷۹,۳	۳,۷	۱۰	۶۱	۷۷۱	۲۸	
۸۵	۷,۵	۱۲	۹۰,۵	۲۲	۳	۷۷,۱	۲۲,۱	۷,۷	۵۲	۱۹	۸۲	۲۹	
۷۶,۱	۲۱,۳	۰	۸۸,۴	۱,۶	۱۴,۳	۱۶,۳	۸۳,۷	۶,۷	۱۵۳	۱۱۷	۱۳۶۹	۳۰	
۱۰۰	۰	۸,۰	۱۱۶,۳	۰	۶,۳	۲۰	۷۰	۰,۴	۴۴	۱۲	۱۷۷	۳۱	
۵۹,۱	۶۱,۸	۳۸,۲	۶۱,۸	۰	۱۱,۵	۴۱,۳	۵۰,۷	۷,۷	۱۲	۲۱	۴۲	۳۲	
۷۱,۵	۳,۹	۰	۹۹,۵	۰,۴	۱۱,۲	۳۲,۵	۵۷,۵	۸,۳	۴۱	۱۱۷۶	۱۷۴۲	۳۳	
۱۰۰	۰	۰	۷۶,۳	۲۰,۷	۱۰,۴	۵۰,۳	۴۹,۴	۵,۹	۱۴۸	۱۲۸	۲۷۰	۳۴	
۴۵,۷	۳۲,۹	۰	۹۱,۷	۸۳	۱۶,۳	۲۶,۴	۷۰,۴	۷	۱۱۳	۱۰۹۹	۱۲۵۳	۳۵	
۱۰۰	۰	۰	۹۸,۰	۳۱,۵	۱۶,۳	۸۷,۷	۸۷,۷	۸	۳۱۸	۱۶۳۲	۱۹۰۱	۳۶	
۱۰۰	۰	۰	۱۰۰	۰	۱۰,۱	۲۹	۷۱	۷	۲۶۲	۹۴۰	۹۰۱	۳۷	
۶۱,۶	۰	۰	۱۰۰	۰	۰	۱۳,۷	۴۶,۳	۵,۷	۳۲۷	۴۲۱	۷۸۰	۳۸	
۴۰,۶	۰	۰	۱۰۰	۰	۰	۲۱,۵	۵۰,۵	۵,۰	۲۸۷	۴۱۳	۷۰۶	۳۹	
۵۲	۴۸,۱	۰	۱۰۰	۰	۰	۹,۷	۵۹,۷	۴۰,۲	۶,۵	۱۳۶	۲۲۸	۴۰	
۱۰۰	۰	۰	۱۰۰	۰	۰	۴,۵	۵۹,۴	۴۰,۶	۰	۲۸۱	۱۱۷۹	۲۸۱	
۴۱	۰	۰	۱۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۱	

اوامه جدول شماره ۱.

۴۵	۷۱	۲۶,۳	۲۶,۲	۲۶,۱	۱۱,۶	۱۱,۵	۱۷,۴	۸۲,۶	۰,۹	۳,۵	۵۹	۹۱	۱۶۰	بروتی دارالسلام	۴۲
۱۰۰	۰	۹۹,۹	-	-	۱۰,۵	۱۰,۵	۱۷,۴	۸۲,۶	۰,۹	۳,۵	۲۸۵	۳۴۴	۳۴۴	بلاروس	۴۳
۷۶,۷	۶۸	-	۱۲	۸	۱۱,۲	۱۱,۲	۲۹	۷۱	۰,۹	۳,۵	۲۷۱	۱۲۱	۱۹۹۰	پلزک	۴۴
۴۳,۵	۰	۸۹,۰	۱۰,۰	۸,۹	۲۰	۸,۰	۴۲	۴۲	۰,۹	۳,۹	۱۶۷	۲۰۹	۲۲۶	بلغارستان	۴۵
۱۰۰	۰	۹۰,۵	-	۸,۲	۴۹	۵۱	۴,۷	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	۱۱۱	پلزک	۴۶
۹۵	۰	۸	۹۲	۰	۹,۱	۵,۶	۴۰,۴	۴۰,۴	۴,۵	۲۶	۲۲	۵۰	۵۰	پکاداش	۴۷
۱۰۰	۰	۱۶,۲	۸۵,۸	-	۶	۵۱,۵	۴۸,۵	۲,۱	۲,۱	۱۴	۱۳	۱۳	۱۳	پس	۴۸
۱۰۰	۰	۲۹,۷	۷۰,۳	-	۱۰,۱	۲۱,۸	۲۱,۲	۷,۷	۷,۷	۷	۱۹	۱۹	۱۹	پوتان	۴۹
۷۷,۱	۵۲,۹	۱,۶	۹۸,۵	-	۰	۰,۹	۲۹,۰	۷۰,۵	۲۴	۲۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	برترانا	۵۰
۱۰۰	۰	۲۲,۶	۷۶,۴	-	۱۱,۳	۳۲,۴	۵۷,۵	۴	۴	۱	۲۲	۲۲	۲۲	بورکافاسو	۵۱
۱۰۰	۰	۳۰,۶	۶۹,۳	-	۰	۰	۵۷,۸	۲۱,۳	۲,۱	۲,۱	۰	۰	۱۲	بوروندی	۵۲
۱۰۰	۰	۳۰,۹	۶۹,۱	-	۰	۶,۲	۴۶,۶	۵۰,۴	۴	۴	۹	۱۱	۱۰	پوسی و هرزگین	۵۳
۱۰۰	۷,۸	۹,۸	۲۶,۹	۲۶,۹	۰,۱	۳۵,۱	۳۵,۱	۴,۷	۴,۷	۳۲	۹۶	۱۰۴	۱۰۴	پولیدی	۵۴
۱۰۰	۰	۲,۹	۴۲	۴۵,۱	۲,۹	۲,۹	۷۱,۱	۲۲,۹	۲	۲	۵۱	۱۰	۶۶	پاکستان	۵۵
۱۰۰	۰	۱۶,۵	۸۳,۵	-	۰	۹,۵	۹,۵	۹۰,۵	۹۰,۵	۳,۳	۷	۷	۷	پاکستان	۵۶
۲۹,۲	۳,۵	۲۰,۸	۸۷,۸	۷۲,۷	۱,۱	۳۲,۱	۳۲,۱	۷,۵	۱۵۴	۱۱۲	۳۲۸	۳۲۸	۳۲۸	پارکینز	۵۷
۱۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۴۰۰	۵۲۰	۵۲۰	پالر	۵۸

اوله جدول شماره ۱

۷۶,۸	۱۶,۸	۳,۶	۲۸,۸	۶۰,۶	۱۸,۷	۲۲,۳	۵۹,۷	۷,۴	۲۶۴	۳۹۶	۵۱
۹۰,۳	۲,۷	۰	۴۳,۷	۳۶,۴	۱۴,۲	۴۴,۴	۵۵,۳	۱۰,۷	۵۲۴	۹۰	۹۰
۱۰۰	۰	۳,۵	۶۶,۶	۶,۴	۹,۴	۳۲	۶۶	۳	۷	۱۴	۶۱
۸۰,۱	۰	۲۶,۷	۵۶,۳	۰	۱۲,۸	۵۲,۹	۴۷,۱	۵,۱	۱۰	۱۰	۶۲
۸۶,۲	۱۳,۶	۰,۱	۱۱,۵	۸,۵	۸,۵	۴۳,۱	۵۶,۹	۳,۷	۸۷	۱۱۳	۶۳
۱۰۰	۰	۲,۴	۸۸,۷	۹,۹	۱۱,۷	۲۰,۰	۷۲,۵	۲,۹	۲۸	۸۲	۱۰
۹۶,۵	۰,۲	۰	۳۶,۸	۲۲,۲	۱۰,۱	۲۸,۴	۷۱,۴	۲,۱	۷۰	۱۹۰	۶۵
۸۸	۰,۹	۰	۱۰۰	۰	۷,۶	۵۶,۴	۴۳,۶	۵	۱۸۵	۱۶۲	۶۰
۱۰۰	۰	۱۰,۳	۸۶,۷	۰	۵,۳	۵۰,۲	۴۲,۸	۲,۸	۲۳	۱۷	۶۷
۹۰,۱	۰	۰,۱	۰۷,۲	۴۲,۷	۶,۷	۵۹,۴	۴۰,۴	۰,۳	۱۵۲	۱۱۴	۶۸
۱۰۰	۰	۹,۳	۹۰,۷	۰	۱۲,۱	۵۳,۲	۴۶,۸	۲,۹	۱۸۲	۱۶۰	۶۹
۱۰۰	۰	۰,۸	۹۶,۲	۰	۷,۷	۸۸,۳	۷۱,۴	۸,۹	۴۳	۱۰۸	۷۰
۰۵,۵	۲۶,۴	۲,۷	۹۷,۳	۰	۸,۷	۴۲	۵۳	۰,۴	۵۰	۱۱۸	۷۱
۹,۷	۰	۱۶,۸	۱۰,۵	۰	۱۱,۵	۲,۷	۹۵,۳	۳,۵	۰	۹۸	۷۲
۱۰۰	۰	۲۸,۵	۹۱,۰	۰	۱۵,۱	۳۸,۱	۳۱,۹	۹,۲	۵۴	۸۷	۷۳
۱۰۰	۰	۰,۲	۹۹,۸	۰	۱۰,۳	۳۲,۱	۵۷,۱	۰,۳	۱۰۵	۱۱۲	۷۴
۱۰۰	۰	۰	۸۹,۵	۱۲,۷	۱۲,۷	۸۳	۸۳	۹,۱	۷۶	۸۷۳	۷۵

ادامه جدول شماره ۱.

۷۹۸	*	۳۱۳	۶۵,۷	*	۰,۷	۰,۰,۶	۴۶,۴	۴,۶	۱	۲۷	۶۱	۷۳	جیبوتی	
۱۰۰	*	۲۲	۷۸	*	۱۳,۲	۰,۷	۷۱,۳	۲,۱	۰	۰	۲۰	۲۵	چاد	
۷۸۹	*	۰	۰,۴	۱۲,۶	۸۷	۱۳,۶	۶,۰	۳۱,۴	۶,۲	۶۰	۴۹	۱۱۵	چین	
۱۱۱۲,۱	۷۹,۹	*	۰	۱۰۰	*	۱۶,۹	۱۷,۷	۸۲,۳	۸۲	۳۲۲	۱۹۹	۱۹۹	دانمارک	
۱۱۲,۴	۱۷,۷	۲,۵	۹۷,۵	*	۱۱	۲۰,۴	۰,۶	۷۷	۰,۱	۲۱۰	۳۰۹	۸۰	دوپیکا	
۷۷	۱۱۲,۲	۲,۳	۷۲,۴	۲۱,۳	۱۰,۵	۷۰,۹	۲۹,۱	۶,۴	۱۵۹	۸۰	۱۹۱	۸۱	دومنیک، جمهوری	
۵۲۱,۴	۰,۲	۷۰,۳	۱۸,۵	۰,۹	۸,۷	۵۰,۱	۳۶,۱	۰,۲	۱۶	۱۲	۲۵	۸۲	رواندا	
۱۰۰	*	۰,۵	۱۰,۷	۸۲,۸	۱۰,۶	۱۱,۲	۷۶,۸	۰,۲	۸۷	۸۸	۲۷۶	۸۳	روسیه، فرنسیون	
۱۰۰	*	۱	۸۰,۳	۱۸,۷	۵,۰	۳۲,۱	۵۲,۹	۴,۱	۹۴	۱۰۹	۲۰۲	۸۴	رومی	
۷۷,۲	*	۳۹,۳	۶۰,۷	*	۱۱,۵	۱۱,۵	۵۵,۵	۰,۵,۰	۶	۱۴	۲۰	۴۰	۸۵	زامبیا
۹۷	۲۱	۳۸,۱	۶۱,۹	*	۱۰,۴	۴۰,۹	۵۹,۱	۰,۰,۵	۶۶	۱۴۷	۳۴۲	۳۴۲	زیمبابوه	
۷۸,۱	*	۰	۱۱	۸۹	۱۵,۷	۰,۰,۵	۷۹,۰	۷,۴	۲۹۳	۱۶۷۹	۱۸۱۰	۸۷	ژنوب	
۱۰۰	*	۲۱,۳	۷۸,۸	*	۰	۶,۹	۳۲,۳	۶۶,۷	۳	۱۰	۳۰	۴۰	۸۸	سازوئله و بوتسوپ
۱۰۰,۱	۱۵,۲	۱۸,۴	۸۱,۶	*	۰	۰,۷	۰,۷	۴۶	۳	۲۱	۲۱	۴۶	۸۹	سلسله عاج
۱۰۰	*	۲,۳	۹۷,۸	*	۱۲,۵	۲۸,۶	۷۱,۳	۳,۵	۵۰	۱۲۶	۱۷۶	۹۰	ساموا	
۱۰۰	*	۰	۶,۳	۹۳,۵	۹۳,۵	۹,۹	۱۴,۸	۸۵,۲	۷,۶	۳۴۸	۲۰۰۲	۲۳۵۰	۹۱	سانمارینو
۹۹	۱	۴,۲	۹۵,۸	*	۰	۰,۰,۰	۹۹,۰	۳,۳	۷۷	۷۷	۹۷	۹۷	۹۲	سريلانکا

ادامه جدول شماره ۱۰.

۱۰۵	۰	۷۵	۹۲,۵	۰	۱۰۶	۰	۷۵	۹۲,۵	۰	۱۰۷	۳۱,۶	۸۸,۴	۴,۷	۱۵۷	۳۱۰	۴۹۸	۹۳
۱۰۸	۰	۲	۹۷	۰	۱۰۹	۰	۹۹,۹	۹۸	۰	۱۱۰	۶۲,۳	۶۲,۷	۲,۱	۸۵	۱۴۱	۲۲۳	۱۴
۱۰۰	۰	۰	۹۰,۱	۰	۱۰۱	۰	۹۹,۹	۹۸	۰	۱۰۲	۶۲,۸	۶۲,۸	۰	۱۰۳	۱۸۲	۲۸۶	۱۵
۱۰۳	۰	۰	۹۳,۲	۰	۱۰۴	۰	۹۷,۸	۹۷,۸	۰	۱۰۵	۳۲,۲	۳۲,۲	۰	۱۰۵	۲۲۷	۶۶۳	۱۶
۱۰۰	۰	۰	۸۷,۴	۰	۱۰۱	۰	۸۷,۴	۸۷,۴	۰	۱۰۲	۵۵,۷	۵۵,۷	۰	۱۰۵	۳۲	۹۱	۱۷
۱۰۰	۰	۰	۷۹,۲	۰	۱۰۱	۰	۷۹,۲	۷۹,۲	۰	۱۰۲	۲۷,۷	۲۷,۷	۰	۱۰۷	۱۲۸	۱۲۸	۱۸
۱۰۰	۰	۰	۷۰,۷	۰	۱۰۱	۰	۷۰,۷	۷۰,۷	۰	۱۰۲	۲۱,۳	۲۱,۳	۰	۱۰۷	۱۰۷	۱۰۷	۱۰
۱۰۰	۰	۰	۶۰,۰	۰	۱۰۱	۰	۶۰,۰	۶۰,۰	۰	۱۰۲	۱۱,۵	۱۱,۵	۰	۱۰۸	۸۴,۳	۸۴,۳	۱۹
۱۰۷,۶	۰	۰	۵۱,۷	۰	۱۰۸	۰	۵۱,۷	۵۱,۷	۰	۱۰۹	۱۲,۵	۱۲,۵	۰	۱۱۰	۱۰۷	۱۰۷	۱۰
۱۰۰	۰	۰	۴۰,۰	۰	۱۰۱	۰	۴۰,۰	۴۰,۰	۰	۱۰۲	۲۶,۸	۲۶,۸	۰	۱۰۷	۱۱۶	۱۹۲۴	۱۰
۱۰۰	۰	۰	۳۱,۵	۰	۱۰۱	۰	۳۱,۵	۳۱,۵	۰	۱۰۲	۲۶,۱	۲۶,۱	۰	۱۰۷	۱۰۷	۱۰۷	۱۰
۱۰۰	۰	۰	۲۱,۰	۰	۱۰۱	۰	۲۱,۰	۲۱,۰	۰	۱۰۲	۲۰,۹	۲۰,۹	۰	۱۰۷	۳۲	۴۶	۱۰۱
۱۰۰	۰	۰	۱۱,۰	۰	۱۰۱	۰	۱۱,۰	۱۱,۰	۰	۱۰۲	۱۱,۱	۱۱,۱	۰	۱۰۷	۱۱۹	۱۹۱	۱۰۲
۱۰۰	۰	۰	۱۱,۰	۰	۱۰۱	۰	۱۱,۰	۱۱,۰	۰	۱۰۲	۹,۲	۹,۲	۰	۱۰۷	۷۲	۷۲	۱۰۳
۱۰۰	۰	۰	۹,۰	۰	۱۰۱	۰	۹,۰	۹,۰	۰	۱۰۲	۲۳,۶	۲۳,۶	۰	۱۰۷	۲۹	۷۲	۱۰۴
۱۰۰	۰	۰	۷,۵	۰	۱۰۱	۰	۷,۵	۷,۵	۰	۱۰۲	۲۷,۰	۲۷,۰	۰	۱۰۷	۴	۱۱	۱۰۴
۱۰۰	۰	۰	۶,۸	۰	۱۰۱	۰	۶,۸	۶,۸	۰	۱۰۲	۲۱,۴	۲۱,۴	۰	۱۰۷	۳	۱۷	۱۰۵
۱۰۰	۰	۰	۵,۸	۰	۱۰۱	۰	۵,۸	۵,۸	۰	۱۰۲	۲۲,۹	۲۲,۹	۰	۱۰۷	۵,۶	۷۷۶	۱۰۶
۱۰۰	۰	۰	۴,۸	۰	۱۰۱	۰	۴,۸	۴,۸	۰	۱۰۲	۸,۸	۸,۸	۰	۱۰۷	۷	۷	۱۰۷
۱۰۰	۰	۰	۴,۳	۰	۱۰۱	۰	۴,۳	۴,۳	۰	۱۰۲	۲۶,۷	۲۶,۷	۰	۱۰۷	۲۰۷	۲۲۱	۱۰۷
۱۰۰	۰	۰	۴,۰	۰	۱۰۱	۰	۴,۰	۴,۰	۰	۱۰۲	۲۱,۱	۲۱,۱	۰	۱۰۷	۵,۲	۶۰۹	۱۰۸
۱۰۰	۰	۰	۳,۵	۰	۱۰۱	۰	۳,۵	۳,۵	۰	۱۰۲	۱۱,۵	۱۱,۵	۰	۱۰۷	۵	۱۱۳	۱۰۸
۱۰۰	۰	۰	۲,۰	۰	۱۰۱	۰	۲,۰	۲,۰	۰	۱۰۲	۸,۰	۸,۰	۰	۱۰۷	۴	۲۱۵	۱۰۹
۱۰۰	۰	۰	۱,۰	۰	۱۰۱	۰	۱,۰	۱,۰	۰	۱۰۲	۱۰,۵	۱۰,۵	۰	۱۰۷	۰	۰	۱۰۸
۱۰۰	۰	۰	۰,۵	۰	۱۰۱	۰	۰,۵	۰,۵	۰	۱۰۲	۱۰,۰	۱۰,۰	۰	۱۰۷	۰	۰	۱۰۹

ادامه جدول شماره ۱.

۱۹۹	۰	۰	۱۰۰	۰	۶,۹	۱۷,۹	۸۲,۱	۲,۰	۲۸	۲۵۲	۳۱۹	۱۱۰	عمان	
۱۰۰	۰	۲۷,۹	۷۷,۱	۰	۶,۴	۴۴,۹	۵۰,۱	۲,۴	۲۸	۲۰	۵۳	۱۱۱	قنا	
۱۰۱	۰	۰	۲,۲	۱۰۰	۱۱۰,۳	۲۲,۳	۷۷,۷	۹,۴	۲۰۹	۱۰۰	۱۹۹	۱۱۲	فرانسه	
۱۰۲	۰	۰	۸۰,۳	۱۰۷	۱۱۶,۹	۲۳,۹	۷۵,۱	۷,۳	۳۰۱	۱۱۵	۱۵۷	۱۱۳	فناوراند	
۱۰۳	۰	۰	۸۱,۸	۹۹,۲	۰	۷,۴	۲۲,۳	۶۶,۷	۴	۴۰	۱۱۹	۱۷۹	۱۱۴	پیغمی
۱۰۴	۱,۰	۰	۲۶	۳۰,۹	۷,۲	۵۱,۵	۴۸,۰	۲,۰	۵۰	۵۶	۱۳۲	۱۱۵	جنوبی پاراگوئی	
۱۰۵	۰	۰	۱۹,۱	۸۰,۹	۲۷,۷	۲۷,۳	۶,۴	۲۷	۶۷۷	۳۱۴	۱۰۰	۱۱۶	قبرس	
۱۰۶	۰	۰	۰,۱	۹۷	۰,۸	۱۰,۴	۳۰,۶	۶۹,۴	۴	۲۷	۹۲	۹۰	۱۱۷	قرقیزستان
۱۰۷	۰	۰	۰,۵	۵۷,۵	۲۱	۱۰,۱	۲۲,۵	۵۰,۵	۲,۳	۵۱	۱۱۳	۱۷۷	۱۱۸	قرآنستان
۱۰۸	۰	۰	۰	۱۰۰	۰	۷,۶	۲۲,۵	۵۷,۵	۰,۳	۶۰۹	۸۲۴	۱۴۳	۱۱۹	قطر
۱۰۹	۰	۰	۰,۵	۱۶,۰	۸۸,۹	۲۱,۶	۲۱,۷	۷۸,۳	۷	۱۰۰	۳۹۰	۴۸۸	۱۲۰	کازاکستان
۱۱۰	۰	۰	۰,۱	۹۹	۰	۷	۹,۰	۴,۳	۹,۴	۷,۲	۷۹	۸۷	۱۲۱	کامبوج
۱۱۱	۰	۰	۲۹	۷۱	۰	۷,۲	۵۰,۸	۲۶,۲	۳	۲۳	۱۵	۴۴	۱۲۲	کامرون
۱۱۲	۰	۰	۲۶,۱	۷۸,۵	۱,۳	۱۵,۲	۲۰,۱	۵۰,۶	۱	۲۷۲	۱۵۲۶	۲۱۸۱	۱۲۳	کانادا
۱۱۳	۰	۰	۷,۴	۹۲,۶	۰	۱۳,۲	۱۹,۵	۸۰,۵	۸,۲	۱۰۳	۴۳۷	۵۳۰	۱۲۴	کرواسی
۱۱۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰,۳	۱۶,۰	۸۰,۰	۲	۰	۱۵	۷۱	۱۲۵	کمپوندی دموکراتیک
۱۱۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۶	خان

الگوهای اصلی در هر بینهای پنهان در میان

ادامه جدول شماره ۱

	۷۸۴	۱۱,۳	۷۸۱	۰	۷۸۱,۹	۱۰,۱	۷۸۱	۵	۲۲۶	۲۰,۵	۷۸۳		
۱۶۰	=	۱,۰	۹۸,۰	۰	۱۲,۹	۰,۹	۹۹,۲	۸,۹	۱۷۴	۱	۱۷۰		
۱۶۱	۱	۷۸,۹	۰,۲	۵۹,۰	۴۰,۳	۱۸,۲	۹۱,۴	۵۷,۵	۱۴۷	۳۲۸	۵۶,۹		
۱۶۲	=	۱۶,۵	۸۵,۰	۰	۴۸	۲۰,۴	۶۴,۳	۲۱,۱	۱۰	۱۸	۱۰		
۱۶۳	=	۹,۰	۹۰,۰	۰	۱۲,۳	۲۵,۹	۷۶,۱	۶۱,۲	۴	۱۱	۱۰		
۱۶۴	۴,۷	۷۶,۳	۶۰,۱	۱۳,۰	۷۸,۹	۷۱,۸	۲۸,۲	۷۷	۹	۱۱	۷۶		
۱۶۵	=	۹,۱	۷۹	۲۰,۹	۱۰	۱۲,۵	۸۷,۵	۶۳,۲	۱۱	۷۶	۸۷		
۱۶۶	=	۱۲,۲	۷۰,۸	۰	۸,۷	۳۱,۸	۶۸,۲	۴۰,۵	۱۷	۳۶	۵۷		
۱۶۷	=	۰	۱۰۰	۰	۸,۴	۱۲,۴	۸۷,۴	۳۱,۳	۷۹	۵۶۹	۶۲۸		
۱۶۸	=	۲۶,۲	۷۰,۱	۰	۴,۷	۲۸,۲	۷۱,۸	۲۱,۸	۲۴	۶۲	۸۷		
۱۶۹	=	۷,۴	۶۱,۴	۰	۶,۲	۳۳,۵	۶۶,۵	۲,۱	۶۶	۱۳۱	۱۱۷		
۱۷۰	=	۱۳,۸	۸۶,۲	۰	۱۱,۰	۲۱,۲	۷۸,۷	۲	۱	۳۶	۵۷		
۱۷۱	=	۰	۹۸,۳	۰	۱,۸	۱۰,۴	۳۲,۳	۵۵,۷	۲,۳	۱۷۴	۲۶۵		
۱۷۲	=	۰	۸,۴	۹۱,۶	۰	۹۱,۴	۲,۴	۹۱,۴	۸,۴	۴۰۳	۱۹	۲۲۲	
۱۷۳	۳,۸	۳۶,۳	۵۰,۷	۰,۲	۱۰,۰	۵۰,۱	۴۶,۱	۴۶,۹	۴,۲	۷۶	۱۴۹		
۱۷۴	=	۰	۹۹,۴	۰	۸,۴	۱۰,۰	۸۱,۰	۳,۰	۲۱	۱۷۰	۱۸۰		
۱۷۵	=	۱۵,۱	۸۰,۹	۰	۰	۷,۹	۷۷	۰	۳۳	۳۲	۲۶	۰	
۱۷۶													

ادامه جدول شماره ۱.

۱۰۰	۰	۱,۲	۹۸,۸	۰	۰,۵	۴۶,۴	۵۱,۵	۷,۳	۹۱	۱۱۳	۲۱۴	۱۶۰
۷۶,۹	۰	۰	۹۶,۵	۳۰,۰	۱۰,۴	۲۲,۷	۷۰,۳	۶,۸	۷۸	۵۱۰	۶۷۷	۱۶۱
۷۶,۹	۱۱۱	۱,۸	۸۹,۸	۸,۴	۳,۹	۷۱,۴	۷۸,۶	۴,۶	۷۸	۴۱	۱۷۲	۱۶۲
۱۱۲,۲	۰,۳	۱,۳	۵۶,۱	۳۱,۶	۴,۵	۶۸,۳	۳۱,۸	۶,۳	۷۸	۳۹	۱۱۳	۱۶۳
۷۷,۳	۰	۱,۴	۷۶,۵	۱۱۲,۲	۱,۱	۲۲,۳	۶۲,۷	۵,۵	۲۲	۵۵	۸۸	۱۶۴
۱۰۰	۰	۰,۵	۹,۹	۸۰,۴	۱۰,۴	۱۰,۴	۱۰,۴	۹,۰	۷۸	۲۲۴	۲۱۶	۱۶۵
۱۰۰	۰	۱۰,۲	۸۴,۸	۰	۷,۸	۲۰,۳	۶۹,۷	۱۱,۹	۱۲	۲۱	۴۴	۱۶۶
۱۰۰	۰	۲۰,۹	۷۹,۱	۰	۷,۱	۴۸,۹	۵۱,۱	۳,۴	۱۳۵	۱۲۱	۲۱۷	۱۶۷
۷۱,۲	۰	۹,۰	۳۱,۸	۰	۱۱,۵	۴۲,۸	۵۶,۲	۳,۱	۵	۱۲	۲۸	۱۶۸
۱۰۰	۰	۲,۴	۹۷,۶	۰	۱۱,۹	۲۴,۶	۷۰,۵	۸	۲۲	۱۲۰	۱۷۳	۱۶۹
۱۰۰	۰	۰	۶,۳	۹۲,۸	۱۷,۸	۵۰	۵۰	۷	۷۵	۷۵	۱۵۵۹	۱۷۰
۱۰۰	۰	۰	۱۰۰	۰	۱۱,۳	۵۰,۳	۷۹,۷	۷,۷	۲۳	۱۳۱	۶۲	۱۷۱
۱۰۰	۰	۰,۱	۹۹,۹	۰	۴,۴	۸۱,۴	۱۸,۶	۲,۳	۲۱	۵	۲۶	۱۷۲
۱۰۰	۰	۰	۱۰۰	۰	۹,۰	۶۷,۴	۲,۴	۲,۱	۶	۲۰۸	۲۱۳	۱۷۳
۳	۹۱,۳	۸۴	۹۱,۶	۰	۱۱,۱	۴۶,۷	۵۵,۳	۷,۹	۶	۲۲۳	۲۱۱	۱۷۴
۷۱,۰	۰	۳۲,۹	۵۱,۱	۰	۰,۳	۷۱,۰	۲۰,۶	۴,۷	۲۶	۱۲	۵۸	۱۷۵
۸۸,۹	۰	۰	۱۰۰	۰	۱۰,۲	۱۰,۲	۸۳	۱۱	۸۱	۱۱۳	۲۱۵۳	۱۷۶

اوامه جدول شماره ١.

١٠٠			٢٥,١	٧٦,٩		٩,٧	٤٢,٨	٥٧,٢	٣,٦	٢٥	٣٣	٥٨		میہ ستونی	١٤٣						
١٠٠	٠	٢٠,٨	٧٩,٢	٠	٢,٢	٣٢	٩٣	٢,١	١٢	٢٢	٣٦		کے پیساو	١٤٤							
١٠٠	٠	١٣,١	٨٥,٣	٦	٥,٦	٩٣,٣	٣٦,٨	٤,٣	٢٧	٣٧	٧٤		لاؤس، جمہوری دموکراتیک	١٤٥							
١٠٠	٠	٢٧,٤	٥٢,٥	٩,٥	٣١,٤	٣٩,٦	٥٠,٦	٦	١٣٣	٢٠٥	٣٣٨		لاؤز	١٤٦							
٧٦,٣	٢٣,٧	٣٠,٥	٧٢,٦	٢٦,٩	٤,٨	٧٠,٤	٩٦,٤	٩,٨	٢٦٩	١٤٨	٥٠١		لبنان	١٤٧							
١٠٠	٠	٢٠,٥	٧٩,٥	٠	١٢,٤	٢٢	٧٦	٥,٣	٢٣	٧٣	٩٦		لسوتو	١٤٨							
٩٩,٢	١٩,٥	٠	١٢	٨٦	١٢,٧	٧,٥	٩٢,٥	٥,٩	١٥٥	١٩٢,٥	٧٥٧		لوگاپوری	١٤٩							
١٠٠	٠	١٠,٠	٠	١٠,١	٠	١٠,١	٢٨	٧٢	٦,١	١٢٨	٣٢٨		لمسان	١٥٠							
٩٥,١	٠	١٠,٠	٠	١٠,٠	٠	٣,٣	٥٦,٥	٣٧,٥	٣,٧	١٢٤	١٢٤		لیسی	١٥١							
١٠٠	٠	١١,٢	٨٨,٨	٠	٤,٧	٣٣,٣	٦٦,٧	٢,٤	٢١	٦٢	٩٤		لیریا	١٥٢							
٩٠,٩	٠	٣١,٤	٦٨,٥	١٤,٤	٢٦,١	٦٣,٩	٧٣,٩	٩,٦	٦٦	٢٠٧	٢٨٠		لیتوانی	١٥٣							
٩٢,٧	٢,٧	٠	٢٧,٣	٧٣,٦	٣,٣	٥٦,٧	٦	٥٣	٥٣	٢١٦	١٧٦	٤٠٦		لیکی	١٥٤						
١٠٠	٠	١٢,٩	٨٨,١	٠	٧,٦	٤٢,٨	٥٧,٢	٢,٣	٧	١	١٧		مالاککار	١٥٥							
٨٩,١	٠	٧٥,١	٧٦,٩	٠	٧,٦	٥٦,٢	٤٥,٨	٤,٢	١٤	١٣	٢٨		مالی	١٥٦							
٢٢,٤	١,٦	٣٦,٧	٦٤,٣	٠	١٤,٦	٤٩,٤	٥٠,٦	٧,٣	٧	٢١	٢١		مالدیو	١٥٧							
٤٦,٣	٠	٠	١,٥	٦٨,٥	٨,٦	٤١,١	٥٨,٦	٦,٣	٣٣	٥١٤	٨٢		مالک	١٥٨							
١٠٠	٠	٨,٤	٩١,٦	٠	١٥,٩	٢٥,٥	٧٤,٥	٧,١	٧	٢٠٤	٢٧٦		مالدیو	١٥٩							

ادامه جدول شماره ۱.

۱۰۰	۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۲۰,۳	۱۸,۷	۲۲,۱	۴۰,۵	۴۰,۶	۷۳	۱۶۱	۱۵۷	۳۱۸	۳۱۸	۱۷۱
۱۰۱	۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۲۰,۳	۱۸,۷	۲۰,۱	۴۰,۵	۴۰,۶	۳	۸	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۸
۱۰۲	۰	۲۰,۲	۲۰,۳	۲۰,۴	۱۸,۷	۲۰,۲	۴۰,۵	۴۰,۶	۲	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۹
۱۰۳	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۱	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۩
۱۰۴	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۴
۱۰۵	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۵
۱۰۶	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۶
۱۰۷	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۷
۱۰۸	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۸
۱۰۹	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۷۹
۱۱۰	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۰
۱۱۱	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۱
۱۱۲	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۲
۱۱۳	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۳
۱۱۴	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۴
۱۱۵	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۵
۱۱۶	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۶
۱۱۷	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۷
۱۱۸	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۸
۱۱۹	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۸۹
۱۲۰	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۹۰
۱۲۱	۰	۲۰,۰	۲۰,۱	۲۰,۲	۱۸,۷	۲۰,۰	۴۰,۵	۴۰,۶	۰	۱۰	۱۰	۱۹	۱۹	۱۹۱

مانند: بروادرهای سازمان جهانی بهداشت